

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická

Diplomová práce
„Právní úprava podání v civilním procesu“

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně, a že jsem vyznačila všechny prameny, z nichž jsem čerpala způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

Plzeň, 2017

.....

Seznam použitých zkratek

CSP	zákon č. 160/2015 Z.z., civilný sporový poriadok
EŘ	zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti
ISDS	informační systém datových schránek
IZ	zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení
OSŘ	zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
OZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
SŘS	zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní
TŘ	zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním
ZRŘ	zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů
ZŘS	zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

Obsah

Úvod	6
1. Vymezení základních pojmů	8
1.1. Civilní právo procesní	8
1.2. Civilní proces	9
1.3. Pojmové prvky civilního procesu	11
1.3.1. Procesní subjekty	11
1.3.2. Procesněprávní vztahy	11
1.3.3. Procesní úkony	12
1.4. Druhy civilního procesu	13
1.4.1. Řízení nalézací	14
1.4.2. Řízení vykonávací	15
1.4.3. Řízení předběžné a zajišťovací	16
1.4.4. Řízení insolvenční	16
1.4.5. Řízení rozhodčí	16
2. Procesní úkony účastníků	18
2.1. Vymezení pojmu	18
2.2. Forma procesních úkonů účastníků	18
2.3. Obsah procesních úkonů a jeho posouzení soudem	19
2.4. Třídění procesních úkonů účastníků	19
3. Podání	22
3.1. Obecně k pojmu „podání“	22
3.2. Charakter podání	24
4. Druhy podání	26
4.1. Obecné vymezení	26
4.2. Dispoziční úkony – podání ve věci samé	26
4.3. Podání nikoliv ve věci samé	27
4.4. Význam a důvody členění	27
5. Náležitosti podání	30
5.1. Obecné vymezení	30
5.2. Označení soudu	31
5.3. Označení podatele	32
5.4. Označení věci	33

5.5. Obsah podání	34
5.6. Podpis	35
5.7. Datum	35
6. Formy podání	37
6.1. Obecné vymezení	37
6.2. Listinné podání	37
6.3. Elektronické podání	37
6.4. Telefaxové podání	40
6.5. Ústní podání do protokolu	41
6.6. Telefonické podání	42
6.7. Stejnopisy podání	42
6.8. Přílohy k podání	43
7. Vady podání	44
7.1. Obecné vymezení	44
7.2. Neúplnost podání	44
7.3. Nesrozumitelnost podání	45
7.4. Neurčitost podání	46
7.5. Výzva k odstranění vad podání	46
7.6. Odmítnutí podání	49
7.7. Nepřihlednutí k podání	49
7.8. Vady podání ve slovenské právní úpravě (CSP)	50
Závěr	51
Resumé	54
Seznam literatury	56

Úvod

Tématem předkládané diplomové práce je „Právní úprava podání v civilním procesu“. Podání představuje základní, stěžejní a tradiční institut procesního práva a jak již sám název práce vypovídá, bude mým cílem a snahou postihnout tento institut především v rovině platné a účinné právní úpravy. S ohledem na to, že právní úprava civilního řízení je právní úpravou veřejnoprávní a jako taková je charakteristická právními normami kogentního charakteru, bude tomu odpovídat i charakter práce samotné. Bude se jednat zejména o text popisný, v některých částech, tam, kde je to vhodné, bude využita i metoda komparace. Pro srovnání jsem zvolila slovenskou právní úpravu civilního procesu, a to zejména s ohledem na relativně nedávnou rekodifikaci a blízký vztah k tuzemské právní úpravě. Opomenuty snad nezůstanou ani některé současné problémy, které s povahou podání souvisejí.

Dané téma jsem si zvolila zejména z toho důvodu, že podání představuje základní procesní úkon účastníka řízení a ve své podstatě ovlivňuje průběh civilního řízení od začátku až do samotného konce. Zároveň toto téma považuji za velice praktické a přínosné, neboť podání není institutem, který by byl pouze v zájmu odborné veřejnosti. Dle mého názoru je tomu právě naopak, neboť s podáním, resp. s jeho jednotlivými druhy se setkává i veřejnost laická a mnohdy lze z jejich strany zaslechnout i jisté obavy z toho, jakým způsobem se na soud obrátit a jak s ním komunikovat. Přesto samotnému institutu podání není věnován takový zájem, v podstatě neexistuje monografické pojednání, které by tuto problematiku komplexně řešilo. Ambicí této diplomové práce, ale v žádném případě není tento nedostatek napravit. Osobně považuji tento text spíše za dílo „šuplíkové“, které jak doufám, bude přínosem zejména pro mě.

Vlastní text práce je členěn do sedmi samostatných kapitol. První z nich je věnována obecným pojmům, které je dle mého názoru vhodné alespoň v základních rysech zmínit, a to s ohledem na zachování logické návaznosti jednotlivých kapitol a samotného textu práce. Druhá kapitola bude věnována problematice procesních úkonů účastníků a od kapitoly třetí již bude striktně pojednáváno o samotném institutu podání. Nejprve v rovině obecné a teoretické, následně pak bude pozornost

věnována jednotlivým druhům podání, obsahovým náležitostem, formám a závěrem též jednotlivým vadám podání, způsobům jejich odstraňování a následkům v případě neodstranění.

Při zpracování bude využita zejména literatura odborná, která se věnuje problematice civilního procesu jako celku, neboť nalézt odbornou publikaci, která by se věnovala ryze institutu podání je, jak již bylo zmíněno úkolem takřka nemožným. Zpravidla se odborné publikace zabývají již jednotlivými konkrétními druhy, zejména podáními činěnými ve věci samé, ve kterých jsou obecné vlastnosti podání zahrnuty a zpravidla dále konkretizovány. Čerpáno bude též z literatury komentářové, která skýtá daleko větší možnost získání relevantních a konkrétnějších informací než literatura monografická a zahrnuta bude rovněž i relevantní judikatura, která ve své podstatě odstraňuje nastalé výkladové problémy.

1. Vymezení základních pojmů

1.1. Civilní právo procesní

Civilní právo procesní (synonymicky též právo civilního procesu nebo občanské procesní právo) je samostatným právním odvětvím, které představuje souhrn právních norem, které upravují civilní proces, tj. postup soudů a účastníků v občanském soudním řízení a právní vztahy, které v důsledku toho vznikají.¹ Pohledem právního dualismu je právní úprava civilního procesu odvětvím práva veřejného, z hlediska systému práva a jeho třídění je součástí práva procesního. V obecné rovině se jedná o souhrn procesněprávních norem stanovujících, jakým formálním způsobem, tj. jakým procesem, mohou být práva uplatněna, jak se subjekty mohou a jak se mají chovat v právním procesu, resp. jakým formálním způsobem může být vynuceno splnění povinností.²

Definice civilního práva procesního je vymežována prostřednictvím svého předmětu, tj. civilního procesu. Civilní proces z tohoto pohledu představuje základní právní institut, který je předmětem kodifikace civilního práva procesního. Laickou veřejností dochází často k zaměňování těchto pojmů, příp. jejich směšování či ztotožňování. Pro odborníka je však toto nedůsledné nerozlišování nepřijatelné z důvodu jejich obsahové rozdílnosti. Prof. Winterová označuje civilní proces jako pojem primární (jedná se o označení jednoho ze základních právních institutů, které se uplatňují ve společenské praxi), který existuje v reálné rovině. Naproti tomu civilní právo procesní je právní úpravou tohoto institutu a existuje tudíž pouze v rovině normativní.³

Právo civilního procesu je v našich podmínkách právem kodifikovaným, stěžejním a obecným právním předpisem (kodexem) je zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (OSŘ). Vedle něho jsou dalšími prameny (abstrahujeme-li od právních norem v ústavní rovině, podzákoných právních předpisů a předpisů evropského práva) rovněž zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (ZŘS), zákon

---

¹ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A. a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací*. 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 43

² KNAPP, V. *Teorie práva*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 1995, s. 67-68

³ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A. a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací*. 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 43

č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (IZ), zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (EŘ) a zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů (ZRR). Vzájemný vztah mezi uvedenými právní předpisy je ovládán principem speciality, resp. principem subsidiarity, kdy role obecného právního předpisu je přiřknuta OSŘ. Ostatní uvedené právní předpisy, které upravují jednotlivé druhy civilního procesu, jsou speciálními právními předpisy.

1.2. Civilní proces

Jak již bylo uvedeno výše, civilní proces je objektem civilního práva procesního. Pojmové vymezení civilního procesu však není v rámci právní vědy jednotné. Doktrinární pojetí civilního procesu je tak do značné míry závislé na autorovi té či oné definice. Co však autorům těchto definic nelze upřít, je skutečnost, že v základních a podstatných rysech a attributech civilního procesu se shodují, byť jsou některé z definic aplikovatelné pouze na určité typy řízení.

Obecným východiskem při pokusu definování civilního procesu, je stěžejní význam termínu „proces“. Byť se jedná o slovo cizí, o slovo latinského původu (z lat. *procedere*, *processus*), jde o slovo tradičně užívané i v mnoha jiných oblastech lidské činnosti, jehož význam nevyvolává v běžné mluvě žádné pochybnosti. Obecně vzato se jedná o určitý postup či činnost, které směřují k dosažení určitého cíle či výsledku.

Jistý problém však nastává ve vymezení procesu v rámci práva. Podle názoru prof. Winterové je možné kategorizovat pojetí procesu do tří skupin. První pojetí je tzv. pojetí sémantické, které se shoduje s významem obecným. V tomto smyslu je procesem chápán každý právní postup, na základě kterého, vznikají a vyvíjejí se právní vztahy. Druhé pojetí je již konkrétnější co do subjektů a co do výsledku, kdy procesem je zde rozuměn právní postup, jehož účastníkem je státní orgán a jehož výsledkem je rozhodnutí. Na základě třetího pojetí je proces označován jako zvláštní právní vztah typický autoritativní účastí tzv. „nezúčastněného třetího“. Problémem posledního pojetí je jeho omezená aplikovatelnost, a to na všechna řízení sporná, ale jen pouze na některá řízení nesporná.⁴ V souladu s výše

---

⁴ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A. a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací*. 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 32

uvedenými pojetími vymezuje právní proces obdobně i autorský kolektiv Svoboda, Šínová, Hamuláková, kdy právním procesem rozumějí „*právem upravený postup k tomu oprávněných subjektů, který se realizuje v rámci řízení*“⁵ nebo kolektiv autorů Kindl, Šíma, David, kteří právní proces označují jako „*postup při tvorbě aktu aplikace práva orgánem veřejné moci, konkrétně moci soudní*.“⁶

Pro účely této práce je stěžejní proces civilní, jako jeden z druhů právního procesu. Kritériem odlišnosti jednotlivých druhů právních procesů je jejich předmět. Předmětem civilního procesu je ochrana práv soukromoprávní povahy. Z tohoto pohledu se lze ztotožnit s definicí civilního procesu podle Hlavsy a Stavinohové, kteří civilní proces charakterizují jako „*postup k tomu oprávněných subjektů, především pak soudu a stran (popř. účastníků řízení), při poskytování ochrany soukromoprávním poměrům*“⁷ nebo s definicí prof. Zoulíka, podle jehož názoru je „*civilní proces souborem právních vztahů vznikajících v důsledku postupu (procesních úkonů) soudu a dalších procesních subjektů při poskytování ochrany soukromoprávním a některým jiným právním vztahům*.“⁸

V rovině normativní je civilní řízení vymezeno v § 1 OSŘ, podle kterého je civilním procesem postup soudu a účastníků v občanském soudním řízení. Občanský soudní řád zde vymezuje civilní proces zejména z hlediska jeho účelu, kterým chápe zajištění spravedlivé ochrany soukromých práv a oprávněných zájmů účastníků, mimo jiné i výchovu k dodržování smluv a zákonů, k čestnému plnění povinností a k úctě k právům jiných osob. Jistým rozporem v odborné literatuře je právě vymezení civilního procesu buď z hlediska jeho účelu nebo z hlediska akcentu na postup, resp. úkony jednotlivých subjektů řízení.⁹

---

⁵ SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMULÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 1

⁶ KINDL, M., ŠÍMA, A., DAVID, O. *Občanské právo procesní*. 2. vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008, s. 45

⁷ STAVINOHOVÁ, J., HLAVSA, P. *Civilní proces a organizace soudnictví*. Brno: Masarykova univerzita a Doplněk, 2003, s. 147

⁸ ZOULÍK, F. in: WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A. a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací*. 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 34

⁹ Důraz na postup kladl např. E. Ott, který uváděl, že „*civilním procesem se zovou všechny úkony soudce i sporných stran, které jsou spojeny pořádkem ústrojným, k tomu směřující, aby sporný nárok přestal být sporným*.“ (OTT, E. *Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního. Reprint původního vydání*. I. Díl. Praha: Wolters Kluwer, 2012, s. 1). Účel civilního procesu zdůrazňoval Hora, který civilní proces charakterizoval jako „*uskutečnění právního řádu soukromoprávního*.“ (HORA, V. *Československé civilní právo procesní*. I. Díl. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s.8).

1.3. Pojmové prvky civilního procesu

V souladu s výše uvedenými definicemi civilního procesu a s přihlédnutím k tomu, že civilní proces představuje jeden ze základních právních institutů, je zřejmé, že civilní proces je jednotou určitých pojmových znaků, a to procesních vztahů, procesních subjektů a procesních úkonů. Podmínkou existence civilního řízení je právě kumulace těchto charakteristických prvků, v případě absence některého z nich, by nebylo možné hovořit o civilním procesu, neboť mezi jednotlivými prvky fungují určité vzájemné korelace a jeden bez druhého by nemohly v rámci procesu plnit svůj účel.¹⁰

1.3.1. Procesní subjekty

Procesními subjekty jsou subjekty, které svými procesními úkony zakládají, mění nebo ruší procesněprávní vztahy.¹¹ Obecně vzato jsou procesní subjekty nositeli procesních práv a povinností v rámci procesněprávního vztahu. Jedná se tudíž o ty, kteří na jedné straně procesněprávní vztah konstituuji¹², na straně druhé mohou (jsou oprávněni) ovlivňovat průběh řízení, a to ať již svou činností nebo taktéž svou nečinností.¹³ Procesní subjekty je dále možno dělit na základní (soud a účastníci řízení) a zvláštní, které vystupují pouze v určitých druzích řízení (např. státní zastupitelství, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových).¹⁴ Jelikož je odvětví civilního práva procesního právem veřejným, je vztah mezi základními subjekty (tj. vztah mezi soudem a alespoň jedním účastníkem) ovládan principem subordinace, resp. vztahem nadřazeného postavení soudu, který je nadán rozhodovací pravomocí vůči ostatním účastníkům řízení.

1.3.2. Procesněprávní vztahy

Procesněprávní vztahy jsou obecně typem právního vztahu. Jako takové jsou souhrnem tří prvků, tj. subjektu, objektu a obsahu. Jak uvádí Kindl, Šíma a

---

¹⁰ SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMULÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 9

¹¹ SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMULÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 9

¹² ZAHRADNÍKOVÁ, R. et al. *Civilní právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, s. 39

¹³ KINDL, M., ŠÍMA, A., DAVID, O. *Občanské právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 82

¹⁴ SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMULÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 9

David, „každý vztah musí mezi někým existovat, musí se něčeho týkat, musí mít nějaký obsah (bezobsažný právní vztah, tj. právní vztah bez práv a povinností není myslitelný).“¹⁵ Procesněprávní vztah mezi procesními subjekty vzniká okamžikem zahájení řízení, tj. podáním ve věci samé, kterým se řízení zahajuje (např. žaloba či návrh). V rámci právní vědy se hovoří o tzv. „trojúhelníkové koncepci procesněprávních vztahů.“ Ta však platí pouze pro řízení sporná, nikoliv pro řízení nesporná. Její podstata spočívá ve třech relativně samostatných procesních vztazích, které existují mezi soudem a každou ze stran sporu (tj. žalobcem a žalovaným). První pomyslná strana trojúhelníku je založena podáním žaloby soudu, druhá a třetí strana pak následně vznikají doručením žaloby žalovanému. U nesporných řízení je systematika trojúhelníku nepoužitelná. Je to dáno zejména počtem účastníků takového řízení. Řada řízení je vedena pouze s jedním účastníkem, naopak jiná řízení jsou vedena s větším počtem účastníků a v takovém případě jim všem vznikají vztahy vůči soudu, ale také vznikají vztahy mezi jednotlivými účastníky navzájem.¹⁶ Specifikem procesních vztahů je také v neposlední řadě jejich závaznost a vynutitelnost, které je odlišují od vztahů hmotněprávních.¹⁷

1.3.3. Procesní úkony

Pojem procesních úkonů je z hlediska své definice, obsahového vymezení a třídění otázkou čistě doktrinární. Za procesní úkony jsou považovány takové úkony, které jsou předpokladem vzniku procesních vztahů. Činit je mohou pouze procesní subjekty, které tak ovlivňují průběh řízení.¹⁸ Prof. Winterová rozumí pod pojmem procesních úkonů jednotlivé skladební prvky procesní činnosti subjektů řízení.¹⁹ Ekvivalentem těchto definic je i vymezení procesních úkonů autorským kolektivem dr. Drápala a dr. Bureše, který za procesní úkony označuje obecně „jednání subjektů řízení – procesních subjektů, které procesní právo předvídá a upravuje a

---

¹⁵ KINDL, M., ŠÍMA, A., DAVID, O. *Občanské právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 82

¹⁶ SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMULÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 10

¹⁷ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A. a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací*. 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 34

¹⁸ ZAHRADNÍKOVÁ, R. et al. *Civilní právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, s. 39

¹⁹ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A. a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací*. 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 35

s nimiž spojuje účinky na vznik, změnu nebo zánik procesněprávního vztahu“.²⁰ Pro účely tématu této práce má stěžejní význam třídění procesních úkonů podle subjektu, který úkon činí (který je původcem procesního úkonu). Tím je na jedné straně obligatorně soud, jehož typickým procesním úkonem bude zpravidla rozhodnutí. Prizmatem celé práce jsou však procesní úkony účastníků, kterým je věnována samostatná kapitola (viz kap. 2), a to v podobě podání, jakožto nejběžnějšího procesního úkonu účastníka.

1.4. Druhy civilního procesu

Civilní proces není řízením jednotným, nýbrž je vnitřně členěn. V rámci civilního procesu je tedy možné rozlišovat jednotlivé typy řízení. Ty jsou konkrétně vymezovány na základě určitého diferenciačního kritéria. Primární dělení spočívá v odlišení řízení nalézacího a řízení vykonávacího, kde kritériem členění je účel právních norem. V rámci nalézacího řízení se jedná o právní normy, které upravují postup soudu před a při vydání aktu aplikace práva, v řízení vykonávacím jde naopak o právní normy upravující postup po vydání takového aktu aplikace práva.²¹ Vedle těchto dvou základních druhů, je možné dále samostatně vyčlenit řízení insolvenční, řízení zajišťovací a řízení rozhodčí. Autoři Svoboda, Šínová a Hamuláková považují za základní členění rozdělení „civilního procesu dle rozhodovacího subjektu na civilní proces, který je pouze soudním řízením, a civilní proces, který v sobě zahrnuje i řízení, v němž je nadán rozhodovací pravomocí jiný než soudní orgán (zpravidla rozhodčí řízení).“²²

I přes tuto kategorizaci je však nutné pojímat civilní proces jako celek, který je ovládán principy a instituty (a podání bezesporu patří mezi jeden z těchto institutů), jenž jsou všeobecně platné napříč jednotlivými druhy civilního procesu. Civilní proces, jako do jisté míry jednotný postup rozhodujícího orgánu, se tedy skládá z jednotlivých procesních druhů – dílčích, odlišujících se postupů, jenž však sdílí společný základ. Vedle obecně platného, pak následně existují jistá specifika

---

²⁰ DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 258

²¹ KINDL, M., ŠÍMA, A., DAVID, O. *Občanské právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 48

²² SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMULÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 3

jednotlivých typů řízení, jejichž úprava je přenechána zvláštním právním předpisům, nikoli právní úpravě obecné.

1.4.1. Řízení nalézací

Základním druhem civilního řízení je řízení nalézací. Podstatou řízení nalézacího je tzv. „nalézání práva“,²³ resp. zjištění existence či neexistence tvrzeného soukromoprávního nároku.²⁴ Počátek nalézacího řízení může být ovládán zásadou dispoziční, tj. souvisí s podáním žaloby, resp. podáním návrhu. V určitých situacích je naopak ovládán zásadou oficiality, tj. zahájením řízení soudem z moci úřední. Pravomocné rozhodnutí ve věci pak představuje jeho ukončení, které je cílem tohoto řízení a kýženým výsledkem účastníků. Podstatou nalézacího řízení je tedy zjistit skutkový stav věci na základě dokazování a prostřednictvím aplikace právní normy, závazně rozhodnout o právech a povinnostech stran, účastníků řízení.²⁵ Tradiční dělení řízení nalézacího spočívá v oddělení řízení sporného a nesporného.

Jak již ze samotného označení vyplývá, předpokladem **sporného řízení** je existence určitého sporu. Podstata a smysl sporného řízení spočívá ve snaze takový spor mezi stranami vyřešit. Ve sporném řízení je nezbytné, aby zde vystupovali dva účastníci nebo dvě skupiny účastníků stojící proti sobě a současně byli na základě norem hmotného práva legitimováni k volnému nakládání s předmětem řízení.²⁶ Absence některého z těchto znaků zapříčiní to, že vždy se v takové situaci bude jednat o řízení nesporné. Právní úprava sporného řízení je obsažena v OSŘ. Jedná se o řízení, které je ovládáno striktně dispoziční zásadou, tj. typicky je zahájeno podáním ve věci samé, návrhem označovaným jako žaloba.²⁷ Vedle dispoziční zásady je pro sporné řízení charakteristická zásada projednací, která zakládá odpovědnost stran (žalobce a žalovaného) za to, co je v řízení prokázáno. Strany jsou nositeli důkazní povinnosti, ale i důkazního břemene.²⁸ Z hlediska charakteru

---

²³ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A. a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací*. 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 39

²⁴ ZAHRADNÍKOVÁ, R. et al. *Civilní právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, s. 40

²⁵ SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMULÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 4

²⁶ Musí být zachována tzv. „trojúhelníková koncepce procesněprávních vztahů.“

²⁷ Viz § 79 odst. 1 OSŘ

²⁸ SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMULÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 4

rozhodnutí převažují zejména rozhodnutí deklaratorní povahy, což však neplatí absolutně.²⁹

Podstatou a smyslem **řízení nesporného** je naopak zajistit úpravu poměrů do budoucna. Primárním účelem tedy není potřeba vyřešit konflikt jako v případě řízení sporného, ale uspořádat poměry v souladu s objektivním právem.³⁰ Z hlediska způsobu zahájení je nesporné řízení ovládáno jednak zásadou dispoziční, která však představuje explicitní formu zahájení řízení, implicitní formou je zahájení řízení z moci úřední.³¹ Účastníci řízení nejsou nositeli důkazního břemene, neboť v souladu se zásadou vyšetřovací nese odpovědnost za zjištění skutkového stavu soud.³² Z hlediska povahy rozhodnutí převažují rozhodnutí konstitutivní. Těžiště právní úpravy nesporných řízení se nalézá v ZŘS, který však neupravuje všechna řízení, která je možno označit za řízení nesporná. Nespornými řízeními jsou rovněž řízení vedená podle zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

1.4.2. Řízení vykonávací

Vykonávací řízení je považováno za relativně samostatnou část civilního řízení, která není nezbytnou fází civilního procesu a nemusí bezpodmínečně navazovat na řízení nalézací. Účel vykonávacího (exekučního) řízení spočívá v realizaci toho, co bylo shledáno právem za podmínky, že nedošlo k dobrovolnému splnění, tj. jde o nucený výkon práva směřující k faktické realizaci povinností, které nejsou plněny dobrovolně. Z hlediska právní úpravy je zmiňována tzv. „dvojkolejnost exekučního řízení“, tj. exekuce prováděná soudem podle OSŘ a exekuce prováděná soudem pověřeným exekutorem podle EŘ. Vedle toho je částečně upraven i výkon některých rozhodnutí v ZŘS.³³

---

²⁹ Konstitutivním rozhodnutím ve sporném řízení je například rozhodnutí o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví. (KINDL, M., ŠÍMA, A., DAVID, O. *Občanské právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 53)

³⁰ Např. § 757 odst. 1 písm. b) OZ na základě kterého je vyžadováno soudní schválení dohody o úpravě poměrů nezletilého dítěte pro dobu po rozvodu.

³¹ Viz § 13 odst. 1 ZŘS

³² SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMUŤÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 5

³³ Viz § 492-513 ZŘS

1.4.3. Řízení předběžná a zajišťovací

Účelem těchto řízení je poskytnutí dočasné ochrany právům a právem chráněným zájmům. Toliko zabezpečují určité jeho právo nebo jeho budoucí uplatnění, nebo se právní poměry subjektů řeší předběžně, tj. do doby, než bude možné ochranu realizovat nalézacím nebo exekucním řízením.³⁴ Mezi řízení předběžná se řadí řízení smírčí upravené OSŘ a řízení o určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů a též řízení ve věcech ochrany proti domácímu násilí. Poslední dvě zmiňovaná řízení jsou upravena ZŘS. Řízení zajišťovací netvoří ucelený proces, jako je tomu v případě řízeních předběžných, ale je představováno jednotlivými instituty (předběžná opatření, zajištění důkazu, zajištění předmětu důkazního prostředku ve věcech týkajících se práv z duševního vlastnictví a zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitých věcech).³⁵

1.4.4. Řízení insolvenční

Samostatným druhem v rámci civilního procesu je řízení insolvenční, jehož smyslem je rozhodnutí o úpadku a jeho řešení upravené IZ. Zahrnuje v sobě jak prvky řízení nalézacího, tak prvky řízení vykonávacího. Podle Svobody, Šínové a Hamulákové je insolvenční právo civilním procesem v širších souvislostech, neboť zdůrazňují, že je nejen právem procesní povahy, ale zahrnuje v sobě i prvky práva korporátního, statusové otázky subjektů v úpadku i problematiku ekonomickou.³⁶ Rozehnal například insolvenci označuje jako hromadnou exekuci na majetek dlužníka se specifickými pravidly.³⁷

1.4.5. Řízení rozhodčí

Za součást civilního procesu je rovněž považováno řízení rozhodčí (arbitrážní) upravené ZRŘ. V rámci rozhodčího řízení je autorita soudu nahrazena osobou rozhodce na základě dohody zúčastněných stran. Důvodem pro zařazení

---

³⁴ SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMULÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 7

³⁵ ZAHRADNÍKOVÁ, R. et al. *Civilní právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, s. 42

³⁶ SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMULÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 8

³⁷ ROZEHNAL, A. et al. *Obchodní právo*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014, s. 612

rozhodčího řízení do civilního procesu je jednak procesní povaha řešení sporu a možnost výkonu (příp. též možnost přezkumu) rozhodnutí – rozhodčího nálezů.

2. Procesní úkony účastníků

2.1. Vymezení pojmu

Procesní úkony účastníků řízení představují jeden z pojmových prvků civilního procesu. Procesním úkonem účastníka „*se rozumí jeho projev vůle adresovaný soudu, který směřuje k uplatnění procesních práv, ke splnění procesních povinností nebo k jiným procesním následkům, které s takovým projevem právní předpisy spojují*“.³⁸ Základ právní úpravy je obsažen v § 41 a násl. OSŘ. Zmíněné ustanovení je obecnou právní regulací procesních úkonů účastníků, která je založena na dvou stěžejních hlediscích – na formě těchto úkonů a na jejich obsahu, který je soudem posuzován. Nejedná se o zakotvení práva účastníků činit úkony, nýbrž o stanovení formy a účinnosti těchto úkonů.³⁹ Procesní úkon zároveň není možné ztotožňovat s právním jednáním podle hmotného práva. V procesním právu totiž platí tzv. teorie projevu vůle. Tu nejlépe vystihuje závěr vyjádřený v usnesení Nejvyššího soudu uveřejněném pod číslem 11/2006 Sbírky soudních rozhodnutí, podle kterého je „*každý procesní úkon nutno posuzovat podle toho, jak byl navenek projeven, nikoliv podle toho, jestli mezi projeveným procesním úkonem a vnitřní vůlí jednatelů je skutečný souhlas. Ani podstatný omyl účastníka mezi tím, co procesním úkonem projevilo a tím, co jím projevilo chtěl, nemá na procesní úkon a jeho účinnost žádný vliv*“.

2.2. Forma procesních úkonů účastníků

Pro formu procesních úkonů účastníků platí tzv. zásada bezformálnosti procesních úkonů. Obecným pravidlem je právo účastníka činit úkony jakoukoli formou, kterou uzná za vhodnou. Toto pravidlo však neplatí absolutně, k omezení tohoto účastnickova práva může dojít pouze zákonem, který pro některé úkony určitou formu předepíše.⁴⁰ Důsledkem této zákonem zaručené neformálnosti je povinnost soudu zabývat se každým úkonem účastníka, žádný úkon nemůže být

---

³⁸ DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 258

³⁹ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 294

⁴⁰ Viz § 41 odst. 1 OSŘ

soudem ignorován, tj. soud má povinnost se s každým úkonem zákonem stanoveným způsobem nějak vypořádat.⁴¹

2.3. Obsah procesních úkonů účastníků a jeho posouzení soudem

Při posuzování obsahu procesního úkonu je na základě ustanovení § 41 odst. 2 OSŘ založena povinnost materiálního nahlížení. Soud nesmí v rámci posuzování uplatňovat formalistický přístup, tj. posuzovat procesní úkon v souladu s jeho označením, ale musí zkoumat, čeho se účastník skutečně domáhá. Jak zdůrazňuje J. Jirsa, formalistický přístup je na škodu rychlosti řízení, ale taktéž nezvyšuje důvěru občanů v justici.⁴² Hlavními kritérii pro posouzení obsahu je určitost a srozumitelnost takového úkonu. Zákonodárcem kladené nároky na soud zde spočívají v tom, že primární povinností soudu je vyhodnotit to, zda je mu obsah jasný a zda jsou splněny zákonem předpokládané náležitosti. Až v okamžiku, kdy soudu není seznatelná projevená vůle účastníka, má právo, resp. povinnost vyzvat účastníka k nápravě.⁴³ Zároveň se však nejedná o povinnost soudu si chybějící údaje domýšlet, popř. dovozovat závěry, které z úkonu nevyplývají.⁴⁴ V takovém případě by prakticky vůle účastníka byla nahrazena vůlí soudu.

2.4. Třídění procesních úkonů účastníků

V rámci teorie je možné třídit procesní úkony z několika hledisek. Může se jednat o procesní úkony:

- a) Obsahující vady – tzv. vadné a bezvadné procesní úkony
- b) Dispoziční či tzv. prosté procesní úkony
- c) Ve věci samé či nikoliv ve věci samé
- d) Přípustné, resp. nepřipustné

---

⁴¹ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 294

⁴² JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 295

⁴³ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 295

⁴⁴ SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, s. 165

- e) Účinné, resp. neúčinné
- f) Výslovné
- g) Činěné v přímém styku se soudem, či nikoliv.

S ohledem na to, že nejčastějším a nejtypičtějším procesním úkonem účastníka je podání bude v zájmu přehlednosti textu práce pojednáno o některých těchto kategoriích v samostatných kapitolách. Na tomto na místě je dle mého názoru vhodné se přidržet kategorizace podle ustanovení § 41a OSŘ. Ten v první řadě upravuje způsob procesních úkonů. Základem je povinnost účastníků řízení činit úkony výslovně, tj. ústně či písemně. Mlčky činěné právní úkony nemají v procesním právu obecně žádné důsledky.⁴⁵ Z mlčení je možné dovodit závěry pouze tam, kde to zákon explicitně stanoví (jedná se např. o § 101 odst. 4 OSŘ). Normativním projevem teze, že nelze ztotožňovat procesní úkony s právním jednáním podle práva hmotného je § 41a odst. 2 OSŘ. Soud nepřihlíží k úkonům účastníka, které by byly vázány na splnění podmínky nebo doložení času. Smyslem tohoto ustanovení je zajistit účel soudního řízení.⁴⁶ Nezbytnou vlastností procesního úkonu je jeho přípustnost. V případě, že účastník řízení učiní úkon, který zákon neumožňuje, soud k němu nepřihlédne. Nevydává o tom, žádné rozhodnutí, svůj procesní postup zdůvodňuje až v rámci konečného rozhodnutí.⁴⁷ Některé z procesních úkonů je možné odvolat. Na základě § 41a odst. 4 OSŘ je možné úkon odvolat, jen jestliže jeho odvolání dojde soudu nejpozději současně s tímto úkonem. Podstatou odvolání procesního úkonu je vyloučit jeho procesní účinky. Odvolání není možné například u žaloby či ústního úkonu, neboť jeho účinky nastupují prakticky okamžitě. V případě písemného podání je rozhodující okamžik jeho doručení.⁴⁸

Účastníci řízení mají také právo činit v průběhu řízení jednání hmotněprávní. Účinnost takových jednání vůči ostatním účastníkům však nastává až okamžikem, kdy se o něm v řízení dozvěděli.⁴⁹

---

⁴⁵ SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, s. 166

⁴⁶ SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, s. 167

⁴⁷ Jedná se o projev zásady procesní ekonomie, resp. zásady rychlosti a hospodárnosti řízení. V rámci řízení může nastat situace, kdy by některý z účastníků jednal obstrukčně, tj. činil by úkony, které zákon vylučuje s cílem narušit řádný průběh řízení a soud by musel o každém tomto procesním úkonu samostatně rozhodnout, byl by řádný průběh řízení v podstatě paralyzován.

⁴⁸ SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, s. 168

⁴⁹ Viz § 41 odst. 3 OSŘ

Typickým procesním úkonem účastníka řízení je podání. Vedle něho jsou procesními úkony i další úkony činěné vůči soudu označované jako tzv. přednesy. Někdy nesprávně dochází ke ztotožňování procesního úkonu účastníka s pojmem podání. Podání vždy bude procesním úkonem účastníka řízení, opačně to však neplatí, tj. ne každý procesní úkon je podáním ve smyslu § 42 OSŘ. Podání je jedna z možných variant procesních úkonů účastníka.

3. Podání

3.1. Obecně k pojmu „podání“

Podání v civilním řízení představuje nejreprezentativnější a nejobvykleji prováděný úkon účastníka. Jak již bylo řečeno výše, každý procesní úkon účastníka nemusí a nebude za určitých okolností považován za podání. Ve prospěch tohoto tvrzení vyznívá i vymezení podání usnesením Nejvyššího soudu na základě kterého, se *„podáním rozumí procesní úkon účastníka adresovaný soudu, který účastník činí v době, kdy není v přímém styku se soudem v rámci jednání nebo jiném soudním roku.“*⁵⁰ Nejvyšší soud v tomto případě podání vymezil pomocí diferenciačního kritéria třídění procesních úkonů na základě toho, zda se jedná o procesní úkony činěné v přímém styku se soudem či nikoliv. S ohledem na to, že se jedná již o bezmála 20 let staré usnesení, na jehož významu se doposud nic nezměnilo a které je bezpochyby v současné době stále aplikovatelné, lze konstatovat, že Nejvyšší soud v tomto případě podání vymezil dostatečně pregnantně a není nutné spekulovat nad jeho obsahovou změnou. Oporu pro toto vymezení je možné nalézt již v civilním řádu soudním (zákon č. 113/1895 ř.z.). Tento zákon v § 74 normoval, že *„návrhy, žádosti nebo sdělení, týkající se sporné věci, které jest přednésti mimo ústní jednání, se činí podáními, pokud zákon nedovoluje, aby se tak stalo do protokolu.“* Obdobně pojem podání vymezil i Hora, který ho pojal jako institut prolamující do jisté míry zásadu ústnosti řízení: *„Ačkoliv soudní řízení spočívá na zásadě ústnosti, nelze tuto zásadu, jak už bylo uvedeno, do všech důsledků provést. Neboť jsou za sporu velmi četné a nutné styky stran se soudem, jichž nelze v ústním jednání vůbec předsevzít, anebo alespoň nelze jich až do ústního jednání oddalovati. Musí být tudíž i při zásadě ústnosti připuštěno, aby strany mohly svoje návrhy, žádosti, oznámení nebo prohlášení, které se vztahují na spornou věc a které jest stranám přednésti mimo ústní jednání, učiniti písemně, totiž tzv. podáními, tam pak, kde to zákon výslovně dovoluje, může na místo podání státi se dotýčný projev u soudu do protokolu (74 rak., 136, 138 uh).“*⁵¹

Vedle podání je nutné odlišit tzv. přednesy. Přednesem bude procesní úkon účastníka, který bude činěn v okamžiku, kdy účastník bude v přímém styku se

⁵⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ČR, ze dne 27.5.1998, sp. zn. 26 Cdo 930/98.

⁵¹ HORA, V. *Československé civilní právo procesní II*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, str. 133-134

soudem, zpravidla při ústním jednání.⁵² Stěžejní rozdíl mezi podáním a přednesem spočívá taktéž v právním režimu, ve kterém jsou činěny. Na přednesy se aplikuje ustanovení § 41 a 41a OSŘ. Podání je upraveno § 42 a násl. OSŘ, který ve vztahu k ustanovením předcházejícím je ustanovením speciálním.

Pojem podání nesmí být zároveň vykládán restriktivně. „*Za podání je třeba považovat každý projev vůle účastníka určený (adresovaný) soudu, ledaže by bylo nepochybné, že nesměruje k uplatnění práva, ke splnění povinnosti nebo k jiným procesněprávním následkům, které s ním spojují právní předpisy.*“⁵³ Restriktivní výklad by v takovém případě byl jednak v rozporu s „teorií projevu vůle“, ale taktéž v rozporu s čl. 36 odst. 1 LZPS, ve smyslu tohoto ustanovení by se jednalo o tzv. „odepření spravedlnosti“ (*denegatio iustitiae*).⁵⁴

Jak vyplývá z výše uvedeného, podání je tradičním institutem procesního práva. S pojmem podání pracují všechny procesní předpisy, které upravují vedení řízení před soudy, jmenovitě OSŘ, SŘS, TŘ i zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu. Z toho lze vyvodit, že podání je procesním institutem ryze obecným či zastřešujícím, který je pak následně v rámci jednotlivých oblastí soudnictví (civilního, trestního, správního a ústavního soudnictví) konkretizován a specifikován, a to zejména podáními, která jsou činěná ve věci samé. OSŘ a ani další výše uvedené procesní předpisy však neobsahují legální definici podání. Osobně se domnívám, že absence zákonné definice podání nevyvolává v praxi žádné větší problémy. Jak upozorňuje Šín, legální definice slouží k dosažení požadované přesnosti významu pojmů v textu právních předpisů.⁵⁵ Z výše uvedených obecných definic je jednoznačně patrné, že podání je procesním úkonem účastníka civilního řízení. K tomuto závěru lze dospět jednak i systematickým výkladem, neboť právní úprava podání se v OSŘ nachází pod rubrikou označenou jako „úkony účastníků“. Předpokladem účinnosti takového úkonu je pak jeho adresování soudu. Zároveň je však nutné mít na paměti, že v zájmu správné legislativní techniky tvorby právních předpisů, přehlednosti a srozumitelnosti pro adresáty těchto právních norem, je vždy žádoucí, aby základní právní instituty byly

---

⁵² Jedná se například o ústní přednesy či vyjádření se k provedeným důkazům; tyto procesní úkony jsou součástí zvukového záznamu či protokolu podle § 40 odst. 1 a 2 OSŘ

⁵³ DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 267-268

⁵⁴ Viz čl. 36 odst. 1 LZPS: „*Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.*“

⁵⁵ ŠÍN, Z. *Tvorba práva. Pravidla, metodika, technika*. 2. vydání. Praha. C.H.Beck, 2009, s. 155

v daném předpise definovány. Takový přístup lze například zaznamenat ve slovenské právní úpravě civilního procesu provedené zákonem č. 160/2015 Z.z., civilný sporový poriadok (CSP). Ustanovení § 123 odst. 1 citovaného zákona zde definuje podání jako „úkon určený soudu“.

3.2. Charakter podání

Stěžejní význam podání lze spatřovat v jeho charakteru. Obecně lze říci, že podání představuje základní komunikační prostředek mezi subjekty civilního procesu. Podání bude zpravidla nástrojem, který uvede civilní řízení „v život“, bude zpravidla ve většině případů konstituovat procesněprávní vztahy. Po vzniku těchto vztahů jeho význam spočívá v jejich následném dotváření či konkretizaci. Jedná se tedy o procesní institut, prostřednictvím kterého, se účastník řízení podílí na průběhu civilního řízení jako takového. Nelze však jednoznačně tvrdit, že ho účastník bude vždy využívat pouze ku prospěchu věci, k zajištění hladkého a rychlého průběhu řízení a v zákonem dovolených mezích. Jako příklad je možné uvést tzv. „obstrukční jednání účastníků řízení“, které je spojené s podáváním různých nesmyslných podání. Taková podání účastník nečiní v zájmu dospět k rychlému řešení sporu, nýbrž je činí s cílem dané soudní řízení co nejvíce protáhnout. Podle názoru K. Havlíčka je možné téměř donekonečna napadat dílčí výsledky procesu, jeho slovy se účastníci řízení v takovém případě soudí o soud a obstrukční jednání účastníků řízení pokládá za jednu z hlavních příčin dlouhotrvajících soudních řízení. K této taktice se zpravidla uchylují advokáti, kteří opakovaným podáváním různých nesmyslných podání, o kterých předem vědí, že budou zamítnuty či odmítnuty, řízení záměrně protahují a ve své podstatě i paralyzují. Místopředseda Nejvyššího soudu Roman Fiala pak k tomuto dodává, že je nezbytné, aby stát zajistil právo v racionálním čase, jinak se konání lidí začne pohybovat mimo stát a mimo právo.⁵⁶ Snaha státu takovému jednání zabránit doznala konkrétní podoby v případě sporného řízení novelou provedenou zákonem č. 7/2009 Sb. Tato novela zavedla tzv. zákonnou koncentraci řízení,⁵⁷ která znamená zákaz nových tvrzení a důkazů po dosažení určitého okamžiku v řízení

---

⁵⁶ Soudy zaplavují záměrné obstrukce advokátů, právo často odnese čas | Česká advokátní komora. Úvodní stránka | Česká advokátní komora [online]. Dostupné z: <http://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=15104>

⁵⁷ Viz § 114c odst. 4 OSŘ; § 118b odst. 1 OSŘ

(tzv. „*důkazní stopstav*“). Jak uvádí J. Jirsa je nutné koncentraci řízení chápat ještě z dalšího úhlu pohledu, jako „*zkoncentrování řízení*“ – *v tom smyslu, že v jeho průběhu nemusí soud řešit každou dílčí procesní situaci vzniklou na základě úkonu účastníka (nebo i bez něj) a naopak může „zkoncentrovat“ (vyhradit si) rozhodnutí o nemeritorních a dílčích záležitostech až k okamžiku rozhodnutí konečného – často meritorního zároveň.*⁵⁸ K tomuto ještě dodává, že situace, kdy soud musí o určitých podání rozhodovat v průběhu řízení je „*ideálním podhoubím pro obstrukce, průtahy a zneužití práva.*“⁵⁹

S průtahy a obstrukčním jednáním se lze setkat i v řízení nesporných. Taková účelová podání jsou označována jako tzv. dysfunkční návrhy. Problematikou takových návrhů se již opakovaně zabýval Ústavní soud České republiky, a to zejména ve vztahu k řízením týkajících se péče soudu o nezletilé, v rámci úpravy styku rodičů s nezletilými dětmi, kdy zpravidla jeden z rodičů opakovaně podává návrhy na vydání předběžného opatření.⁶⁰ Ústavní soud České republiky v těchto případech konstatoval, že „*dysfunkční návrhy, i když samy o sobě mohou být z hlediska příslušných zákonných ustanovení i deklarovaného účelu oprávněné, mohou naplnění sledovaného cíle bránit, jsou-li podávány bez ohledu na celkovou procesní situaci i bezprostřední zájmy nezletilého.*“ Ústavní soud v těchto případech shledal ústavní stížnosti jako neopodstatněné a přiklonil se k závěrům obecných soudů, které takovéto účelové návrhy na vydání předběžných opatření zamítají.

Z výše uvedeného jednoznačně plyne, že podání, resp. všechny jeho druhy jsou klíčovým procesním úkonem účastníka po celou dobu řízení, od jeho zahájení až do jeho skončení, zpravidla do okamžiku vydání meritorního rozhodnutí. Ovšem k tomu, aby určité podání vyvolalo zamýšlené právní účinky je zapotřebí dodržet zákonem stanovené předpoklady, resp. zejména obsahové a formální náležitosti. O těchto attributech bude blíže pojednáno v kapitolách následujících.

---

⁵⁸ Problematika (nejen) procesního nástupnictví a zneužívání procesního práva | Právní prostor. Právní prostor [online]. Dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/problematika-nejen-procesniho-nastupnictvi-a-zneuzivani-procesniho-prava>

⁵⁹ Tamtéž

⁶⁰ Usnesení sp. zn. I. ÚS 315/03 ze dne 8.6.2004, usnesení sp. zn. III. ÚS 909/14 ze dne 27. 3. 2014, usnesení sp. zn. II. ÚS 2310/14 ze dne 12. 8. 2014

4. Druhy podání

4.1. Obecné vymezení

V civilním právu procesním je nezbytné rozlišovat jednotlivé druhy podání. Konkrétně podání, která obsahují návrh ve věci samé a podání, která návrh ve věci samé neobsahují. Pojem „věc sama“ je právní teorií i soudní praxí vykládán jednotně jako věc, která je tím předmětem, pro nějž se řízení vede.⁶¹ Jak k tomuto uvádí J. Jirsa, podání obsahující návrh ve věci samé úzce souvisí se stěžejním principem civilního řízení, a to zásadou dispoziční. Podstatou dispoziční zásady je možnost (právo) účastníka disponovat jednak s řízením samotným, ale také s jeho předmětem. Dispozice řízením představuje vyvolání takového řízení a jeho ukončení (vztahuje se jak na řízení nalézací, tak na řízení odvolací, dovolací či řízení o ostatních mimořádných opravných prostředcích – žaloba pro zmatečnost, žaloba na obnovu řízení). Nelze tak ztotožňovat podání činěná ve věci samé s návrhy na zahájení řízení, neboť ty představují pouze jednu z možných variant. Dispozice předmětem řízení vymezuje okruh projednávaných skutečností, příp. i okruh účastníků.⁶²

4.2. Dispoziční úkony – podání ve věci samé

Dispoziční úkony neboli podání obsahující návrh ve věci samé jsou obecně jedním z typů procesních úkonů účastníka. Jejich význam spočívá v možnosti ovlivnit předmět řízení, a tudíž jejich role v civilním právu je zcela klíčová. Přesto však nejsou v OSŘ jmenovitě vymezeny, a to ani výčet demonstrativním, který i přestože nevyčerpává rozsah pojmu závazně, by byl pro adresáty v tomto ohledu návodným.⁶³ K exemplifikačnímu výpočtu podání ve věci samé se přiklonila i slovenská právní úprava, která v ustanovení § 123 odst. 2 CSP upravuje: *„Podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.“*

⁶¹ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 997/2005 ze dne 10. května 2005

⁶² JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 313

⁶³ ŠÍN, Z. *Tvorba práva. Pravidla, metodika, technika*. 2. vydání. Praha. C.H.Beck, 2009, s. 156

Mezi dispoziční úkony se tedy v první řadě řadí návrhy na zahájení řízení (zejména žaloba, návrh, insolvenční návrh či exekuční návrh). Dále pak návrh na vydání předběžného opatření, vyjádření k žalobě, vzájemný návrh, odpor, námitky proti směnečnému platebnímu rozkazu, odvolání, dovolání, zpětvzetí žaloby (vzájemného návrhu, řádného či mimořádného opravného prostředku), žaloba pro zmatečnost, žaloba na obnovu řízení, částečné zpětvzetí žaloby, změna žaloby, rozšíření žaloby, návrh na vstup nového účastníka do řízení, návrh na záměnu účastníků, návrh na přistoupení (vedlejšího) účastníka a návrh na pokračování řízení přerušeno podle ustanovení § 110 OSŘ.⁶⁴

4.3. Podání nikoliv ve věci samé

Ostatní podání, tj. ta, která nejsou dispozičními úkony bývají v rámci teorie označovány jako tzv. prosté procesní úkony. Jejich podstatou je to, že předmět řízení přímo neovlivňují, ale jejich význam spočívá v úpravě vedení řízení. Takových podání lze v rovině normativní nalézt nespočetné množství, např. námitka podjatosti, námitka nepřislušnosti či návrh na přerušeno řízení a bezesporu mnohé další.

4.4. Význam a důvody členění

Význam rozlišení na podání činěná ve věci samé a podání nikoliv ve věci samé spočívá v odlišném procesním postupu, který se na tyto druhy podání vztahuje. Podání obsahující návrh ve věci samé má větší procesní význam. Právě s ohledem na to, zákonodárce zvolil přísnější postup a striktnější podmínky. Ty spočívají v tom, že je-li učiněno podání obsahující návrh ve věci samé telefaxem nebo v elektronické podobě (vyjma podání v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem nebo podání prostřednictvím datové schránky)⁶⁵, je třeba je nejpozději do 3 dnů doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění.⁶⁶ Zákon zde rozeznává dva možné způsoby doplnění, tj. předložení originálu a předložení písemného podání shodného

---

⁶⁴ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 298

⁶⁵ Viz § 42 odst. 3 OSŘ

⁶⁶ Viz § 42 odst. 2 OSŘ

znění. Originálem se rozumí totéž podání, které podatel doručí soudu poštou (prostřednictvím provozovatele poštovních služeb), odevzdá osobně v podatelně nebo odešle zaručeno elektronickou zprávou.⁶⁷ Písemné podání shodného znění představuje v podstatě tu situaci, že podatel podání sepíše znovu ve stejném znění a připojí k němu svůj podpis – vlastnoruční, uznávaný nebo má možnost odeslat podání z datové schránky.⁶⁸ Zároveň tudíž není možné, aby účastník v podání učiněném v této lhůtě pozměnil jeho obsah a vydával ho za podání původní. Takové podání by bylo nezbytně nutné považovat za podání nové.⁶⁹ Důvodem a cílem zakotvení tohoto postupu je zajistit to, že takové podání bude hodnověrným a prokazatelným způsobem ztotožněno s podatelem, tj. bude nezpochybnitelným projevem jeho vůle. Osobně bych to nazvala jistou „pojistkou“, neboť telefax a emailová pošta jsou nezaručenými formami komunikace a snadným způsobem může dojít k jejich zneužití jinou osobou. Co se týče stanovené lhůty, jedná se o lhůtu zákonnou a procesní, která nemůže být prodloužena⁷⁰, může však být její zmeškání prominuto.⁷¹ V případě, kdy není dodržena, soud k takovému podání nepřihlíží a nemá povinnost účastníka o tomto následku informovat.⁷² Je-li však podání ve lhůtě řádně doplněno, původní podání získává vlastnosti podání řádného a bezvadného. Lze spekulovat nad tím, zda tato lhůta, tj. lhůta 3 dnů není příliš krátká.⁷³ S ohledem na to, že se tato povinnost vztahuje pouze na podání činěná telefaxem (v dnešní době pravděpodobně takových podání bude naprosté minimum) a podání činěná v elektronické podobě v její nezaručené formě (prostá emailová komunikace), domnívám se, že argument o krátké lhůtě neobstojí. Naopak zde převládá zájem na rychlosti řízení. Zároveň je vhodné podotknout, že „faxová“ a „emailová“ podání ve své podstatě představují nejrychlejší možný způsob komunikace se soudem. Významu to nabývá zejména v případě návrhů na vydání předběžného opatření, o kterých soud musí v relativně krátké lhůtě rozhodnout. V takovém případě je daleko efektivnější pokud např. OSPOD zašle tento návrh „nezaručenou“ formou a následně zašle písemné podání shodného znění

---

⁶⁷ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 313

⁶⁸ Tamtéž

⁶⁹ LAVICKÝ, P. a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016

⁷⁰ DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 270

⁷¹ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 314

⁷² JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 313

⁷³ Slovenská právní úprava stanovuje v § 125 odst. 2 CSR lhůtu delší, lhůtu desetidenní.

prostřednictvím datové schránky, ze které se korespondence odesílá v určitých časových intervalech, ne okamžitě jako je tomu u korespondence emailové.

Dalším důvodem pro odlišení jednotlivých druhů podání jsou obsahové požadavky, které jsou na ně zákonem kladeny. V případě podání, která nejsou činěna ve věci samé se lze zpravidla spokojit s tzv. obecnými obsahovými náležitostmi podání podle § 42 odst. 4 OSŘ. Podání činěná ve věci samé bývají označována jako tzv. kvalifikovaná podání a s tím také korespondují „vyšší“ požadavky co se týče jednotlivých náležitostí. Vedle obecných náležitostí jsou zpravidla ještě vyžadovány tzv. náležitosti kvalifikované. Ty zpravidla spočívají v bližší konkretizaci účastníků, ve vylíčení rozhodujících skutečností, v označení důkazů či formulaci petitu.⁷⁴

Rozdílný procesní postup se uplatní také v případě vad těchto podání. Půjde-li o podání, které obsahuje návrh na zahájení řízení a vada nebude ve stanovené lhůtě odstraněna, soud takové podání usnesením odmítne. V případě ostatních podání, nebude k takovým podáním přihlíženo.⁷⁵

Poslední důvod je pak možné nalézt v zavedení poplatkové povinnosti. Obecně podání ve věci samé podléhají poplatkové povinnosti podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Zpoplatněny jsou obecně všechny návrhy na zahájení řízení, výjimky stanovuje ustanovení § 11 citovaného zákona. Konkrétní výše soudních poplatků je vyměřována na základě platného sazebníku soudních poplatků.

---

⁷⁴ Viz např. § 79 odst. 1 OSŘ, § 205 odst. 1 OSŘ, § 232 odst. 1 OSŘ, § 38 odst. 1 EŘ, § 103 odst. 1 IZ

⁷⁵ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2016, s. 305

5. Náležitosti podání

5.1. Obecné vymezení

Každé podání adresované soudu musí obsahovat tzv. obecné náležitosti, které jsou vymezeny taxativním výčtem v ustanovení § 42 odst. 4 OSŘ. Slovy zákona „*musí být z podání patrné*:“

- a) kterému soudu je určeno (označení soudu)
- b) kdo je činí (označení podatele)
- c) které věci se týká (označení věci)
- d) co sleduje (obsah podání)
- e) musí být podepsáno (podpis)
- f) a musí být datováno (datum).

Citované ustanovení v tomto případě používá tvar slovesa „musí“. Gramatickým výkladem by bylo možné dospět k závěru, že se jedná o náležitosti obligatorní (povinné, nezbytné) a v případě absence (neuvedení) některé z nich, by se jednalo vždy o podání vadné. Jak bude uvedeno dále, ne za každých okolností tomu tak bude, resp. ne vždy je nutné všechny výše uvedené obecné náležitosti podání bezpodmínečně uvádět. Vždy je však nutné tyto stanovené náležitosti uvést takovým způsobem, aby z obsahu podání jednoznačně vyplývaly, příp. je bylo možné bez jakýchkoliv pochybností z textu podání dovodit.⁷⁶ Je nepřipustné, aby soud při posuzování náležitostí podání volil formalistický přístup, neboť podstatný je vždy na základě § 41 odst. 2 OSŘ pouze obsah takového podání.⁷⁷ Byť zákonodárce uvádí obecné náležitosti v určitém pořadí, nejedná se o posloupnost závaznou. Osobně bych nazvala toto pořadí jako zákonodárcem doporučené, neboť je ve své podstatě přehledné a logické a přispívá k lepší orientaci.

Jak již bylo uvedeno výše, jedná o náležitosti tzv. obecné. Tyto náležitosti musí obsahovat každé podání (ať již ve věci samé či nikoliv ve věci samé). Ve většině případů jsou však tyto náležitosti konkretizovány, upřesňovány prostřednictvím

---

⁷⁶ DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 271

⁷⁷ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 294

tzv. náležitostí zvláštních u jednotlivých druhů podání.⁷⁸ Náležitosti podání jsou v rámci teorie také považovány za jednu z podmínek řízení.⁷⁹

5.2. Označení soudu

Povinnost označení (identifikace) soudu jako subjektu řízení je splněna uvedením jeho názvu. Rozhodující zde bude kritérium věcné⁸⁰ a místní⁸¹, příp. též funkční příslušnosti⁸² soudu. Nelze ovšem označení soudu ztotožňovat s příslušností soudu. Příslušnost soudu je jednou z podmínek řízení, tj. předpokladem vydání meritorního rozhodnutí. Oproti tomu označení soudu je pouze formálním požadavkem podání. Podle textu zákona by měl být soud označen výslovně. Prakticky se jedná o určení věcné příslušnosti soudu (zda je podání adresováno okresnímu soudu, krajskému soudu, vrchnímu soudu či Nejvyššímu soudu) a místní příslušnosti soudu (uvedení adresy sídla soudu, případně označení a adresa jeho pobočky). Je možné též označit jednotlivý úsek (např. civilní úsek – opatrovnické oddělení), neboť to přispěje zejména k rychlejšímu zpracování daného podání.⁸³ Soudní praxí je ovšem tolerováno i označení soudu konkludentním jednáním. K tomu může dojít tím, že dané podání bude podáno přímo na podatelně tohoto soudu nebo bude adresováno konkrétnímu soudu.⁸⁴ Poslední možnost nabývá na významu zejména v případě podání, které je činěno prostřednictvím veřejné datové sítě. V případě systému datových schránek je identifikace soudu jednoznačná a nezpochybnitelná, neboť každý soud v rámci soudní soustavy má své vlastní ID datové schránky. Obdobná je však i situace v případě podání prostřednictvím prostého emailu či faxu. Stejně jako v případě datových schránek, se jedná o jednoznačné identifikační údaje soudu, neboť každý jednotlivý soud má svou jedinečnou emailovou adresu či faxové číslo. Ne vždy se však bude označení soudu provedené podatelem shodovat s příslušností soudu. V případě, kdy podatel označí soud nepřislušný, dojde k aplikaci ustanovení § 104a

---

⁷⁸ SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, s. 171

⁷⁹ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A. a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací*. 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 216

⁸⁰ Viz § 9 OSŘ

⁸¹ Viz § 84 a násl. OSŘ

⁸² Viz § 10 a § 10a OSŘ

⁸³ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 316

⁸⁴ SVOBODA, K. *Žaloba v civilním řízení*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, s. 52

OSŘ a § 105 OSŘ. Nelze vyloučit i tu situaci, kdy podatel označí určitý soud, ale podání podá u soudu jiného. V takovém případě jde o tzv. mylné podání a dotčený soud takové podání neformálním způsobem odešle soudu, který byl v podání označen, případně připojí vysvětlující dopis.⁸⁵

5.3. Označení podatele

Nezbytnou náležitostí podání je označení toho, kdo takové podání činí. Předmětné ustanovení však žádné bližší požadavky nevymezuje. Přesto však identifikace musí být natolik dostatečná, aby bylo zřejmé, kdo se na soud obrací. Je potřeba vyloučit záměnu s jiným účastníkem a nezbytné je danou osobu konkrétně individualizovat.⁸⁶ Jako nejvhodnější se jeví analogická aplikace § 79 odst. 1 OSŘ, které upravuje náležitosti žaloby.⁸⁷ Zde je požadavek identifikace podatele konkretizován uvedením jeho jména, příjmení, bydliště a popřípadě jeho rodného čísla, v případě, že se jedná o osobu fyzickou. Je-li podatelem osoba právnická je požadavkem uvedení identifikačního čísla, obchodní firmy, sídla. Bude-li podání činěno státem je nezbytné uvést název státu a označení příslušné organizační složky státu, která za stát vystupuje.

Dle mého názoru je možné se inspirovat i právní úpravou SŘS. Ten v § 37 odst. 3 jednak přímo zavádí legislativní zkratku „podatele“, tedy toho, kdo podání činí. Daleko účelnější je ovšem stanovení rozsahu osobních údajů, které je podatel povinen uvést. Obligatorně musí být uvedeno jméno, příjmení a adresa, na kterou je možné doručovat. Povinnost uvádět jiné osobní údaje vzniká pouze za situace, je-li to třeba s ohledem na povahu věci, kterou má soud projednat.

Z obou zmíněných ustanovení je možné dovodit nezbytné údaje, které podatel musí ve svém podání vždy uvést. V případě fyzické osoby se jedná o jméno a příjmení a adresu.

Jméno člověka je upraveno v § 77 ObčZ na základě kterého se jménem člověka rozumí „jeho osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náležejí.“ V úředním styku má daná fyzická osoba

⁸⁵ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 316

⁸⁶ ZAHRADNÍKOVÁ, R. et al. *Civilní právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, s. 123

⁸⁷ SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMUŤÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 81

povinnost užívat jméno a příjmení, která jsou uvedena na matričním dokladu.⁸⁸ S ohledem na toto je nezbytné konstatovat, že v případě podání je fyzická osoba povinna uvést své celé osobní jméno, příp. jména (nestačí označení iniciálou) a své celé příjmení. Zároveň je tudíž vyloučeno učinit podání pod pseudonymem.⁸⁹ Pseudonym je možné užívat pouze v soukromém právním styku, nikoliv v právním styku veřejném, a to i přesto, že by se jednalo o pseudonym všeobecně známý, který by podatele jednoznačně konkretizoval a nevedl by k záměně či omylu.

Co se týče druhé podstatné náležitosti podání, tj. uvedení adresy. OSŘ používá pojem bydliště. Bydlištěm podle § 80 ObčZ je místo, kde se člověk zdržuje s úmyslem žít tam trvale. Nemusí se se jednat o bydliště trvalé, resp. místo trvalého pobytu podle § 10 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech (zákon o evidenci obyvatel). Přesněji je v tomto ohledu SŘS, který říká, že se musí jednat o adresu, na kterou je možné doručovat. Primárním významem povinnosti uvést adresu je zajištění průběhu řízení jako takového, zajistit řádnou a bezproblémovou komunikaci s podatelem. Zcela totožný účel lze také dovodit z dikce ustanovení § 46b OSŘ, ze kterého vyplývá, že podatel může uvést zcela libovolnou adresu místa v České republice, na kterou mu mají nebo mohou být doručovány písemnosti.

Datum narození či rodné číslo nejsou náležitostmi povinnými. Přesto však lze jedině doporučit jejich uvedení v podání. Důvodem je, že přispějí k ještě lepší identifikaci podatele (může dojít k situaci, kdy na stejné adrese budou bydlet dvě osoby stejného jména a mohlo by tak dojít k jejich záměně).

5.4. Označení věci

Další nezbytnou náležitostí je označení věci, které se podání týká. V prvním podání (dokud nebyla přidělena spisová značka⁹⁰) je nutné danou věc vymezit dostatečně určitým a jednoznačným, byť i stručným způsobem. Smyslem je věc označit dostatečně tak, aby soudu bylo zřejmé, kam má podání z hlediska soudních

---

⁸⁸ Viz § 61 odst. 1, § 68 odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

⁸⁹ Pseudonymem je krycí jméno, umělecká značka, pod kterou daná osoba vystupuje. (Viz § 79 OZ)

⁹⁰ Spisová značka je jedinečné označení, pod kterým je u soudu vedena určitá věc (tj. jeden spis). Viz BABIČKA, V. Číslo jednací a spisová značka. *Archivní časopis*. 2008, roč. 58, s. 1.

rejstříků a oddělení zařadit.⁹¹ Nemusí se zároveň jednat o označení výslovné, zpravidla jej bude možné odvodit ze samotného skutkového vylíčení.⁹² V okamžiku kdy již je přidělena spisová značka, je povinnost danou věc označit splněna uvedením této spisové značky.⁹³ Explicitně povinnost uvádět spisovou značku v probíhajícím řízení zakotvuje CSP.⁹⁴

5.5. Obsah podání

Obsah podání, tj. co podatel svým podáním sleduje je v podstatě nejdůležitější částí podání. Je nezbytné vymezit čeho se domáhá: zda zahájení řízení, zastavení řízení či zda se vyjadřuje k návrhu jiné strany.⁹⁵ V praxi a zejména v případech podání, která nejsou sepisována advokátem či jinou kvalifikovanou osobou, dochází velmi často v této části k vadám, které je nutno zákonem stanoveným způsobem odstraňovat. V souladu se zásadou teorie projevu vůle a povinností soudu posuzovat podání podle jeho obsahu, není možné lpět na přesném právním označení. Cíl podání tak může vyplynout jednak z jeho označení (náзву) nebo z jeho celkového kontextu.⁹⁶

Z hlediska obsahu podání je specifickým „typem“ tzv. hrubě urážlivé podání. Hrubě urážlivé podání je neurčitým právním pojmem. Výkladu pojmu „hrubě urážlivé“ se věnoval i Ústavní soud České republiky, podle jehož názoru: *„Pokud jde o uložení pořádkové pokuty za výroky stěžovatelů, je třeba uvážit, že zákonodárce vědomě volil termín "hrubě urážlivé“ v § 53 odst. 1 o. s. ř., aby naznačil, že právě jen ty výroky, které objektivně dosahují intenzity hrubých urážek, zakládají důvod pro pořádkovou pokutu. Činil tak u vědomí, že jak subjektivní pocity křivdy stěžovatelů, tak i subjektivní vnímání "uražených" soudců jsou exaltovány okolnostmi souvisejícími s meritem v dané věci. Institucím a orgánům, jež reprezentují veřejnou moc státu, a v důsledku toho jsou nositeli rozhodnutí, jež občané napadají, přísluší*

⁹¹ SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, s. 168

⁹² SVOBODA, K. *Žaloba v civilním řízení*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, s. 53

⁹³ ZAHRADNÍKOVÁ, R. et al. *Civilní právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, s. 123

⁹⁴ Viz § 127 odst. 2 CSP: *„Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.“*

⁹⁵ SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, s. 168

⁹⁶ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 318

vždy větší dávka tolerance, velkorysosti a nadhledu, než je tomu u jednotlivých občanů.“⁹⁷

5.6. Podpis

Podpis podatele je nezbytnou součástí podání. Podpis představuje stvrzení projevu vůle, který byl vůči soudu učiněn. Ve své podstatě lze rozlišovat tři druhy (možnosti) podpisu. Tradičním a historicky nejstarším je podpis vlastnoruční. Vlastnoručním podpisem se rozumí individualizované vypsání jména nebo znaku osoby, které podpis napsala, a to souvislým i nesouvislým tahem ruky. V tomto smyslu je nutné považovat za vlastnoruční podpis i tzv. znamení ruky (tři křížky). Druhou možností je opatřit podání otiskem podpisového razítka, což smí učinit jen advokát. To však pouze za podmínky, že byl jeho vzor uložen u soudu, kterému je podání určeno. Posledním typem podpisu je tzv. podpis elektronický (uznávaný elektronický podpis) upravený zákonem č. 297/2016 Sb., o službách vytvářející důvěru pro elektronické transakce, který v ustanovení § 6 odst. 2 definuje uznávaný elektronický podpis jako „*zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis nebo kvalifikovaný elektronický podpis*.“⁹⁸

5.7. Datum

Povinnost uvádět na podání datum je záležitostí čistě formální, nejedná se o náležitost nezbytnou. Obecným předpokladem je, že každý procesní úkon musí být zorientován v čase. Účinnost procesního úkonu účastníka však nastává až okamžikem, kdy soudu dojde, případně okamžikem předání k poštovní přepravě.⁹⁹ Z povahy ISDS vyplývá, že zde není nutné datum uvádět vůbec. Obdobně je tomuto i v případě podání učiněného prostřednictvím veřejné datové sítě jinak než datovou schránkou, v případě listinného podání je datum zjistitelný z otisku podacího razítka. Absence data je pouze ve výjimečných případech považována za vadu podání, k doplnění data soud zpravidla vyzývá pouze tehdy, je-li to třeba a datum

---

⁹⁷ Nález sp. zn. I. ÚS 211/99 ze dne 17. 10. 2000

⁹⁸ V České republice existují v současné době 3 společnosti, které mohou tento typ podpisu nabízet: Česká pošta, První certifikační autorita a eIdentity.

⁹⁹ SVOBODA, K. *Žaloba v civilním řízení*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, s. 55

není zjistitelný jiným způsobem.¹⁰⁰ S ohledem na čistě formální význam datace podání, slovenská právní úprava již datum za obecnou náležitost podání nepovažuje.

---

¹⁰⁰ SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, s. 172

6. Formy podání

6.1. Obecné vymezení

Z dikce ustanovení § 42 odst. 1 vyplývá, že zákonnou formou podání je forma písemná. Podání v písemné formě má dvě základní podoby, tj. listinnou a elektronickou. Výjimkou z tohoto obecného pravidla je ustanovení § 14 ZŘS, které připouští možnost zahájení řízení ústně do protokolu.¹⁰¹ Byť se jedná o taxativně vymezené možnosti podání, nejsou to možnosti jediné. Způsobitou formou podání je též podání učiněné telefonicky, avšak pouze v určitých případech.

6.2. Listinná podání

Listinné podání představuje jednu z podob písemného podání, dá se říci, že se jedná o podobu tradiční. Listinou se obvykle rozumí projev vůle, který je zachycen písmem na hmotném podkladě (typicky se jedná o list papíru).¹⁰² Zákon nestanovuje žádné technické nároky na tento typ podání. V podstatě se může jednat o jakýkoliv hmotný podklad, na který je možné zachytit písmo a následně jej lze přečíst. Listinné podání je možné doručit soudu prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb nebo osobně, tj. podáním na podatelně příslušného soudu. Účinky takového podání nastávají okamžikem předání k poštovní přepravě nebo fyzickým odevzdáním na podatelně.

6.3. Elektronické podání

Elektronické podání reprezentuje druhou možnou podobu písemného podání, která byla zavedena novelou provedenou zákonem č. 123/2008 Sb., kterým se mění občanský soudní řád a jiné předpisy. Zároveň je zde nutné dále rozlišovat mezi jednotlivými způsoby, kterými lze elektronické podání učinit. Lze se setkat s podáním, které je učiněno prostřednictvím veřejné datové sítě, a to emailem bez

---

¹⁰¹ Viz § 14 ZŘS: „Ústně do protokolu je možné učinit návrh na zahájení řízení a návrh na nařízení výkonu rozhodnutí, jen jde-li o řízení, které lze zahájit i bez návrhu nebo jde-li o řízení o povolení uzavřít manželství, řízení ve věci ochrany proti domácímu násilí, řízení o určení a popření rodičovství a řízení ve věcech osvojení.“

¹⁰² DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 268

uznávaného elektronického podpisu, emailem s uznávaným elektronickým podpisem, datovou schránkou a přes webové rozhraní Ministerstva spravedlnosti.

Prostá emailová zpráva (email bez uznávaného elektronického podpisu) představuje podání nezaručené. V případě, kdy by touto formou bylo činěno podání obsahující návrh ve věci samé, vzniká povinnost jej do 3 dnů doplnit předložením originálu, případně písemného podání shodného znění. S ohledem na to, se tato forma jeví jako vhodná zejména v případě podáních, která nejsou činěna ve věci samé (např. omluva z jednání aj.). Určitým problémem je i posuzování včasnosti tohoto podání. Ve svém nálezu se tímto zabýval i Ústavní soud České republiky, který konstatoval, *„že včasnost je třeba posuzovat podle okamžiku doručení elektronické zprávy příslušnému soudu, přičemž není rozhodné, kdy se s tímto podáním příslušný pracovník podatelny seznámil a jaké na něm vyznačil datum doručení. Jestliže existuje pochybnost o včasnosti podání učiněného elektronickou formou bez zaručeného elektronického podpisu a okamžik jeho doručení soudu je stěžejním pro rozhodnutí, musí soud učinit příslušné kroky směřující ke zjištění přesného okamžiku doručení takového podání. S údajem obsaženým na razítku, kterým označí podání podatelna soudu, se nelze bez dalšího spokojit.“*¹⁰³

V případě emailového podání, které bude opatřeno uznávaným elektronickým podpisem podmínka doplnění originálu či písemného podání shodného znění odpadá. Jistou nevýhodou uznávaného elektronického podpisu je to, že je zpoplatněn a časově omezen (je platný po dobu 1 roku). Lze se tak v současné době zamyslet nad jeho významem vedle existence systému datových schránek, kde hlavní výhoda spočívá v jejich bezplatnosti a vysoké míře autenticity tohoto podání.

Pojem datových schránek byl do tuzemského právního řádu zaveden zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Datovou schránkou se rozumí elektronické úložiště zřizované Ministerstvem vnitra, které je určeno k doručování orgány veřejné moci, provádění úkonů vůči nim a dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob.¹⁰⁴ Hlavní výhoda tohoto systému spočívá v odpadnutí povinnosti takové podání doplnit originálem, popř. písemným podáním shodného znění a v povinnosti toto podání podepsat a datovat. Benefitem je též bezplatnost tohoto systému. Na

---

¹⁰³ Nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. IV. ÚS 2446/11 ze dne 14.11.2011

¹⁰⁴ Viz § 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

druhé straně je jistou nevýhodou ta situace, že v okamžiku, kdy má účastník zřízenou datovou schránku, soud mu obligatorně do této schránky doručuje. Až v okamžiku, kdy není možné tímto způsobem písemnost doručit, má účastník právo požádat o doručování na jinou adresu.¹⁰⁵ Komunikovat se soudem prostřednictvím datové schránky je právem uživatele, nikoli jeho povinností.¹⁰⁶ Zde je vhodné upozornit na usnesení Vrchního soudu v Praze¹⁰⁷, které se týkalo zmeškání procesní lhůty, kdy účastník tvrdil, že z důvodu výpadku elektrického proudu a nefunkčnosti ISDS nemohl procesní úkon učinit včas. V návaznosti na dotčené ustanovení je tak nezbytné zkonstatovat, že v tomto případě danému účastníkovi nic nebránilo v tom, aby dané podání učinil formou listinnou, tedy odevzdáním na podatelně soudu nebo odesláním prostřednictvím pošty a stihl tak procesní úkon učinit včas. Nespornou výhodou je také jednoznačná identifikace osoby, která podání prostřednictvím ISDS učiní. Této otázce se věnoval například Vrchní soud v Praze.¹⁰⁸ Ten dospěl k závěru, že není věcí soudu zkoumat, zda datovou zprávu obsahující úkon odeslala osoba k tomu oprávněná a že v pochybnostech se má za to, že oprávněná byla. Obdobný postoj zaujal i Ústavní soud České republiky, podle kterého datová schránka není anonymním úložištěm dat, nýbrž je striktně individuálně přidělena.¹⁰⁹ Je tak věcí konkrétního účastníka zajistit ochranu svých přihlašovacích údajů, aby jeho datová schránka nemohla být zneužita jinou osobou. Specifikem v tomto ohledu jsou podání, která jsou podávána prostřednictvím datové schránky právnické osoby. Nejvyšší soud České republiky se tomuto problému věnoval v souvislosti s podáními advokáta prostřednictvím datové schránky advokátní kanceláře.¹¹⁰ Zkonstatoval, že ISDS identifikuje toliko držitele datové schránky, nikoli osobu, která podání vytvořila. V tomto případě je tak vhodné doplnit takové podání ještě uznávaným elektronickým podpisem, neboť by se jinak uplatnila fikce podpisu držitele datové schránky, ne toho, kdo datovou zprávu fakticky vytvořil. Datová zpráva je doručena okamžikem, kdy podání bylo do datové schránky dodáno, a kdy se tak dostalo do dispoziční sféry soudu.¹¹¹

---

¹⁰⁵ Viz § 45 odst. 2 OSŘ

¹⁰⁶ Viz § 18 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb.

¹⁰⁷ Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 8 Cmo 306/2014 ze dne 29.4.2015

¹⁰⁸ Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 7 Cmo 509/2012-106 ze dne 28.3.2014

¹⁰⁹ Nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. II. ÚS 289/15 ze dne 7.3.2016

¹¹⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Cdo 2743/2013 ze dne 26. 3. 2014

¹¹¹ Rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22 Cdo 3325/2013 ze dne 27. 10. 2015

Elektronickým podáním je též podání učiněné prostřednictvím webové aplikace ePodatelna, jejíž provoz zajišťuje Ministerstvo spravedlnosti. Tato aplikace je ovšem určena pouze pro uživatele, kteří disponují uznávaným elektronickým podpisem. To lze označit za jistou nevýhodu, výhodou tohoto způsobu je jeho návodnost, která zaručí, že dané podání bude mít všechny obecné náležitosti, vyloučena bude ve své podstatě vada neúplnosti, vyloučeny však nebudou vady nesrozumitelnosti a neurčitosti. Podání touto formou je možné soudu zasílat nepřetržitě, tj. 24 hodin denně. Ke zpracování však dochází pouze v úředních hodinách podatelny konkrétního soudu.¹¹²

Z technického pohledu není možné podání v elektronické podobě učinit v jakémkoliv datovém formátu, ale pouze v tom formátu, který je možný ověřit.¹¹³ Za elektronické podání naopak není považováno podání na trvalém nosiči dat, tj. např. na CD nebo USB flash disku.¹¹⁴

Za specifická lze označit tzv. formulářová podání. Předepsané elektronické formuláře se týkají návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu, vybraných podání pro insolvenční řízení, vybraných podání určených do rejstříků, vybraných podání určených výlučně pro soudní exekutory a notáře. Tyto formuláře je možné nalézt na internetových schránkách portal.justice.cz. Výhodou formuláře je, že podatele vede. Na straně druhé však neumožňuje uvést jiné skutečnosti, než které jsou vyžadovány. Jak zdůrazňuje K. Svoboda, „jednou z nevýhod formulářového podání je i fakt, že justiční portál jej příslušnému soudu neodešle, dokud nejsou vyplněny všechny jeho kolonky“. K tomuto dodává, že se jedná o rozpor s ustanovením § 43 odst. 1 OSŘ, podle kterého má vady podání posuzovat a k jejich případnému odstranění vyzývat soud, nikoli počítačový program.¹¹⁵

6.4. Telefaxové podání

Telefaxové podání je poslední možností písemného podání. V současné době se nejedná o frekventovanou formu podání, a to zejména s ohledem na jiné

---

¹¹² ePodatelna. [online]. Dostupné

z: http://epodatelna.justice.cz/ePodatelna/epo1200new/technicke_parametry.jsp

¹¹³ LAVICKÝ, P. a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016...“*Za přípustné se považují dokumenty v datovém formátu PDF, PDF/A, DOC, DOCX, XLS, XLSX, ZFO, TXT a RTF*“.

¹¹⁴ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3145/2011 ze dne 16.2.2012

¹¹⁵ SVOBODA, K. *Žaloba v civilním řízení*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, s. 33

možné formy podání, které jsou uživatelsky příjemnější. Ve své podstatě se jedná o jisté reziduum právní úpravy, kdy lze předpokládat že s případnou novelizací, potažmo rekonfigurací práva civilního procesu dojde k odstranění této formy, např. slovenská právní úprava již tuto formu vypustila. Telefaxové podání je soudem doručeno okamžikem, kdy dojde na zařízení soudu přijímající telefaxová podání, s tím, že není rozhodné, zda se tak stane v pracovní době soudu nebo mimo ni.¹¹⁶ Jak zdůrazňuje Ústavní soud České republiky „*vázat okamžik doručení faxového podání na moment, kdy se s ním pracovník soudu seznámí, případně má povinnost seznámit, by na straně účastníků řízení zakládalo stav nejistoty a významně by je omezovalo v přístupu k soudu, aniž by tím byl sledován jakýkoliv ospravedlnitelný účel*“.¹¹⁷

6.5. Ústní podání do protokolu

V rámci civilního procesu je též možné učinit podání ústní formou. Tuto možnost zaručuje ustanovení § 14 ZŘS. Tato možnost se však vztahuje pouze na návrhy na zahájení řízení a návrhy na nařízení výkonu rozhodnutí v taxativně vymezených druzích řízení, a to v řízeních, které je možné zahájit i bez návrhu, řízení o povolení uzavřít manželství, řízení ve věci ochrany proti domácímu násilí, řízení o určení a popření rodičovství a řízení ve věcech osvojení. Soudem povinným k sepsání takového návrhu smí být pouze soud, který je věcně a místně příslušný k projednání takového návrhu. Protokol může s účastníkem sepsat nejen soudce, ale i vyšší soudní úředník, asistent soudce nebo justiční čekatel.¹¹⁸ Možnost činit ústní podání pouze v tzv. zvláštních řízeních soudních, však nevylučuje, aby v době, kdy soud s účastníky jedná a pořizuje o tom protokol ve smyslu ustanovení § 40 odst. 2 OSŘ, mohli účastníci této příležitosti využít a formulovat své úkony, které by jinak mohli realizovat formou podání, do protokolu v rámci svých přednesů (§ 40 odst. 6 OSŘ). V těchto případech ovšem soud zachytí přednes, jehož obsahem je úkon účastníka, soud však nepřebírá odpovědnost ze jeho náležitosti.¹¹⁹

---

¹¹⁶ Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 5 Cmo 406/2005 ze dne 23.11.2005

¹¹⁷ Nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. IV. ÚS 2492/08 ze dne 14.7.2011

¹¹⁸ SVOBODA, K., TLÁŠKOVÁ, Š., VLÁČIL, D., LEVÝ, J., HROMADA, M. a kol.: *Zákon o zvláštních řízeních soudních. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 22

¹¹⁹ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 306

6.6. Telefonické podání

Telefonické podání není podle zákona způsobilou formou podání, nejedná se o formu podání zákonem upravenou. Soudní praxe však dovodila, že v případě omluvy účastníka z jednání, lze tento způsob za podání považovat. Této otázce se věnoval Nejvyšší soud již více než před sedmnácti lety, a tak lze říci, že do dnešní doby je telefonická omluva z jednání již běžně přijímanou formou.¹²⁰ Já osobně spatřuji výhodu telefonického podání v jeho bezprostřednosti. Asi si lze představit, že může nastat situace, kdy se účastník potřebuje z jednání omluvit tzv. „na poslední chvíli“. Nejrychlejší tak bude vytočit telefonní číslo příslušného soudu, než posílat email či datovou zprávu. Tento způsob je dle mého názoru nejkorektnějším ve vztahu k soudu, ale i k účastníkům řízení a opět na formalistickém přístupu písemné formy by zcela zřejmě nepřispělo k účelu řízení jako takového.

6.7. Stejnopisy podání

Povinností účastníka je na základě ustanovení § 42 odst. 4 OSŘ předložit listinné podání s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal u soudu (byl založen ve spisu) a aby každý z účastníků dostal jeden stejnopis. Podle J. Jirsy, nedodání potřebného počtu stejnopisů není vadou podání ve smyslu § 43 odst. 1 OSŘ a soud tedy k dodání stejnopisů nemusí účastníka vyzývat, ale vyhotoví je sám.¹²¹ S tím do značné míry nekoresponduje ustanovení § 25 odst. 1 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, které normuje, že v případě, kdy účastník nedodá ve stanovené lhůtě potřebný počet stejnopisů, ačkoliv byl k tomu vyzván, vyhotoví tyto stejnopisy soud a účastníku vyměří soudní poplatek. Dle mého názoru je zde nutné rozlišit dva možné postupy soudu. V prvním případě účastník nedodá potřebný počet stejnopisů, soud jej nevyzve a v případě, že je potřeba s takovým podáním obesílat ostatní účastníky řízení, soud stejnopisy vyhotoví sám na vlastní náklady. Druhý případ představuje situaci, kdy účastník byl soudem vyzván (může se jednat i o výzvu méně formální, např. telefonickou) k předložení potřebného počtu stejnopisů, ale ve stanovené lhůtě tak

---

¹²⁰ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2068/98 ze dne 27.1.2000

¹²¹ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 318

neučinil. Soud tedy vyhotoví stejnopisy sám a účastníkovi vyměří stanovený soudní poplatek.¹²²

Podání činěná prostřednictvím veřejné datové sítě není potřeba podávat s potřebným počtem stejnopisů, slovy zákona se tato podání činí pouze jedním stejnopisem. V tomto případě se povinnost zajistit potřebný počet stejnopisů přenáší na soud, což je nepochybně velkou výhodou této formy komunikace.

Povinnost účastníka předkládat stejnopisy se nevztahuje generálně ke všem podáním, která činí, ale pouze k těm, která je potřeba doručit ostatním účastníkům. V některých případech tato povinnost vyplývá přímo ze zákona, např. v případě návrhu na zahájení řízení (§ 79 odst. 3 OSŘ), odvolání (§ 210 odst. 1 OSŘ) či dovolání (§ 241b OSŘ). Jirsa však upozorňuje na to, že v zájmu transparentnosti řízení by měl soud účastníkům doručovat většinu podání, aby měli představu o významnějších procesních krocích. „*Vyjádření k žalobě soud není povinen žalobci doručit, avšak v duchu fér vedeného procesu je to nepochybně vhodné (totéž platí o žalobní replice); stejně tak by měl doručit žalovanému zpětvzetí žaloby, aby ten mohl v návaznosti na jeho důvody žádat náhradu nákladů řízení.*“¹²³

6.8. Přílohy k podání

Přílohy mohou být součástí jak listinného podání, tak i podání elektronického. Možnosti, jakými lze přílohy soudu předložit jsou širší než možnosti podání samotného. V zásadě půjde o možnosti shodné s možnostmi podání, avšak navíc je možné předložit přílohy osobně na podatelně soudu v elektronické podobě na vhodném nosiči dat (CD, DVD, flash disk). To má výhodu zejména v případě, kdy jsou navrhovány desítky listinných důkazů. V případě příloh v elektronické podobě přenáší účastník náklady spojené s tiskem na stát, v čemž lze jistě spatřovat výhodu elektronické justice jako takové.

---

¹²² Položka 24 přílohy č. 1 Sazebníku soudních poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích

¹²³ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 318

7. Vady podání

7.1. Obecné vymezení

Bezvadným podáním se rozumí podání, které obsahuje všechny předepsané náležitosti. V případě absence některé z těchto náležitostí jde ve své podstatě o podání vadné ve smyslu § 43 OSŘ. Na základě tohoto ustanovení je možné rozlišovat tři typy vad, jmenovitě:

- a) Neúplnost
- b) Nesrozumitelnost
- c) Neurčitost.

Předmětné ustanovení v souladu s principem zákazu odepření spravedlnosti, zakládá povinnost soudu postarat se o to, aby podání všechny předepsané náležitosti obsahovalo. Příslušným právním prostředkem, procesním úkonem soudu, prostřednictvím kterého lze některou z vad odstranit je výzva soudu učiněná formou usnesení. Ve vztahu k výše uvedeným vadám je možné rozlišit dva možné způsoby odstranění vad. Podatel může být soudem vyzván k:

- a) Opravě vad podání (v případě nesrozumitelného či neurčitého podání)
- b) Doplnění podání (bylo-li podání neúplné).

Ustanovení § 43 odst. 1 je klíčové pro účastníka řízení. Soud má povinnost se každým podáním zabývat a účastník má výhradní právo na to, aby byl informován, jakým způsobem soud s jeho podáním naložil.

7.2. Neúplnost podání

Za neúplné podání je označeno podání, které neobsahuje všechny náležitosti podle § 42 odst. 4 OSŘ, tj. není z něj patrné, kterému soudu je určeno, kdo jej činí, které věci se týká, co sleduje, není podepsáno a datováno. Jak již bylo uvedeno výše, není bezpodmínečně nutné všechny náležitosti explicitně uvádět a soud ne vždy v případě nedostatku některé z nich k doplnění vyzývá. Dle mého názoru je zcela správné, že není upřednostněn přístup ryze formalistický, ale je postup soudu v takových případech ovládnán zejména zásadou procesní ekonomie a zásadou rychlosti řízení (je daleko rychlejší a méně nákladné, pokud některé údaje zjistí a vyhledá soud sám, než aby k jejich doplnění vyzýval zákonem stanoveným

způsobem toho, kdo takové podání učinil). Většina chybějících náležitostí se dá doplnit, co však odstranit doplněním nelze je tzv. anonymní podání. Anonymní podání, tj. podání, ve kterém podatel neuvedl své jméno je vadou neodstranitelnou. Z hlediska jednotlivých forem podání může být anonymní podání učiněno pouze v listinné formě, a to buď prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb nebo odevzdáním osobně na podatelně soudu. V případě ostatních forem, vždy bude možné získat nějaký zpětný kontakt na osobu, která takové podání učinila (v případě ISDS je identifikace podatele jednoznačná, totéž platí o emailovém podání opatřeném uznávaným elektronickým podpisem, v případě nezaručeného emailového podání je možné kontaktovat podatele na uvedenou emailovou adresu, ze které bylo podání odesláno, v případě faxového podání lze podatele kontaktovat na uvedené číslo). V případě, kdy se není možné s takto vadným podáním zákonem stanoveným způsobem vypořádat, dojde k jeho zápisu do sběrného rejstříku Nc (nejasná podání).¹²⁴

7.3. Nesrozumitelnost podání

Vada nesrozumitelnosti podání má svůj původ ve způsobu vyjádření podatele. Půjde o situaci, kdy z takového podání nelze dovodit, zda vůbec náležitosti podání obsahuje, případně jaké náležitosti jsou v něm uvedeny, resp. zda jsou v něm uvedeny všechny potřebné náležitosti podání.¹²⁵ Městský soud v Praze se například zabýval situací, zda je možné považovat za nesrozumitelnou žalobu sepsanou ve slovenštině. Dospěl zde k závěru, že *„je zásadně věcí účastníka, aby se v písemném styku obracel na soud v českém jazyce (sám si zajistí překlad písemnosti) a soud zajišťuje úřední překlad písemnosti jen tam, kde bez takového postupu je právo na spravedlivý proces a rovné postavení účastníka řízení vyloučeno či omezeno. Žalobu sepsanou ve slovenštině nelze bez dalšího považovat za nesrozumitelnou ani neurčitou jen z důvodu použitého slovenského jazyka, nepostrádá-li jinak zákonné náležitosti (§ 42 odst. 4, § 79 odst. 1 o.s.ř.), neboť čeština a slovenština jsou jazyky velmi blízce příbuzné, s řadou shod ve slovní zásobě i stavbě jazyka, v důsledku čehož stále přetrvává široká srozumitelnost mezi*

---

¹²⁴ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 321

¹²⁵ DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 275

*oběma jazyky navzájem. Důvod k úřednímu překladu žaloby sepsané a podané ve slovenštině do jazyka českého však může vyvstat např. v důsledku prohlášení žalovaného, jemuž je uložena povinnost k vyjádření k žalobě, že žalobě nerozumí.*¹²⁶

7.4. Neurčitost podání

Vada podání spočívající v jeho neurčitosti je do značné míry vadou specifickou. V případě dvou předchozích vad se jedná o situace jednoznačné. K posuzování neurčitosti podání je však nezbytná náležitá opatrnost ze strany soudu. Důvodem je zákonná povinnost soudu posuzovat podání vždy podle jejich obsahu, a proto pokud je možné z jeho obsahu dovodit o čem a na jakém podkladě má soud rozhodnout, je třeba takové podání projednat.¹²⁷ Podle názoru Ústavního soudu jsou soudy povinny při posuzování neurčitého či nejasného podání, které může být podáním zahajujícím řízení před soudem, volit postup, jenž je vstřícnější k právu jednotlivce na soudní ochranu a pokud nepřistoupí k odstranění nejasností takového podání podle ustanovení § 43 odst. 1 OSŘ, pak je nezbytné, aby se při posuzování přiklonily k takové interpretaci jeho obsahu, která vyznívá ve prospěch práva dotčeného jednotlivce na přístup k soudu. Naopak restriktivní přístup při hodnocení takového podání, který vede k odepření věcného přezkumu obecného soudu, zakládá porušení práva na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 LZPS.¹²⁸ Jako nejaktuálnější je například možné zmínit nález Ústavního soudu, který se týkal případu invalidní důchodkyně, která ručila společnosti Heineken.¹²⁹ Ústavní soud České republiky zde pejorativně řečeno zdůraznil, že není možné účastníky řízení trestat za jejich neznalost správných právních argumentů a formulací, zvláště za situace, je-li z jejich neodborného podání patrné, že chtějí danou situaci nějakým způsobem řešit.

7.5. Výzva k odstranění vad podání

Výzva k odstranění vad podání je obecnou zákonnou povinností soudu, soud k odstranění vad vyzývá z úřední povinnosti a činí tak formou usnesení.

---

¹²⁶ Usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. 91 Co 308/2015 ze dne 30.11. 2015

¹²⁷ LAVICKÝ, P. a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016

¹²⁸ Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3106/13 ze dne 23. 10. 2014

¹²⁹ Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1024/15 ze dne 1.8.2016

V případě, kdy by výzva k odstranění vad nebyla učiněna formou usnesení, jedná se o vadu řízení. Přihlíželo by se k ní však jen tehdy, jestliže mohla mít za následek, že účastník nevěděl, jakou vadu podání má odstranit, nebo že nebyl řádně poučen.¹³⁰ Uvedenou povinnost soud nemá, jen v případech, kdy tak stanoví zákon (např. u návrhu na nařízení předběžného opatření, které v případě neúplnosti soud odmítá). Soud vyzývá účastníka k odstranění vad podání pouze za situace, kdy pro nedostatek podání nelze v řízení pokračovat (zejména v případě návrhů na zahájení řízení, odvolacího nebo dovolacího řízení). Soud v případě, kdy to bude účelné pro další průběh řízení může účastníka vyzvat i k odstranění takové vady, která pokračování řízení nevedí. V případě, že účastník této výzvě nevyhoví, však nenastávají její důsledky, tj. soud nemůže takové podání odmítnout či k němu nepřihlížet.¹³¹

Výzvu k odstranění vad činí soud formou rozhodnutí, konkrétně formou usnesení, které musí vedle náležitostí formálních obsahovat zejména údaje o tom, v čem je podání neúplné, nesrozumitelné či neurčité. Zároveň má soud povinnost účastníka řádně poučit o tom, jak je nutné opravu nebo doplnění provést. Poučení o vadách podání představuje tzv. zvláštní formu poučovací povinnosti soudu vedle tzv. obecné poučovací povinnosti upravené § 5 OSŘ. M. Hromada k tomuto dodává: *„Usnesení by mělo být strukturováno tak, aby bylo pro účastníka přehledné a nematoucí. V prvním výroku je třeba stručně uvést, jaké vady podání má, tedy v čem je neurčité, nesrozumitelné nebo neúplné. Ve výroku druhém je nutné poskytnout konkrétní návod, jak odstranit vytknuté vady. V posledním výroku se stanoví lhůta k odstranění vad (jedná se o soudcovskou lhůtu, která může být soudem prodloužena), a uvedou se rovněž následky neodstranění vad, které se odlišují podle toho, jedná-li se o podání, jímž se zahajuje řízení či nikoliv.“*¹³²

V tomto ohledu si musí sám soud nejprve ujasnit, jaká tvrzení jsou pro něj s ohledem na projednání věci významná. Výzva nesmí být vágní a neurčitá, na náležitou péči z hlediska určitosti a srozumitelnosti výzvy je třeba dbát zejména u

---

¹³⁰ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 4457/2007 ze dne 4. 12. 2007

¹³¹ DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 277

¹³² HROMADA, M. *Poučovací povinnost v civilním procesu*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, s. 45

účastníků, kteří nejsou zastoupeni advokátem.¹³³ V podstatě jde o to, že neznalost procesního práva nesmí být podatelům k tíži. Poučovací povinnost podle ustanovení § 43 odst. 1 zároveň není možné vykládat tak, že by soud mohl účastníky poučovat o hmotném právu. Takový postup soudu by nebyl postupem, který by vedl k odstranění vad podání, nýbrž by se jednalo o návod, jak by měl účastník postupovat, aby byl ve věci úspěšný. Takový postup soudu by byl v rozporu s rovným postavením účastníků v civilním řízení.¹³⁴

K odstranění vad určí soud přiměřenou lhůtu. Jedná se o lhůtu soudcovskou podle ustanovení § 55 OSŘ. Tato lhůta může být na žádost účastníka kdykoliv prodloužena, její zmeškání však podle ustanovení § 58 prominout nelze. Zde je nutné apelovat na to, aby účastník vždy včas o prodloužení této lhůty požádal. Délka lhůty se musí odvíjet od složitosti doplňovaného či opravovaného podání a také od úrovně právního vědomí podatele. Při jejím stanovení soudce postupuje ve smyslu § 6 tak, aby ochrana práv byla rychlá a účinná. Obvykle lhůta činí deset či patnáct dní, je-li však vyzýván nezastoupený účastník či účastník procesně dezorientovaný, je na místě poskytnout lhůtu delší. Naopak v situaci, kdy je zřejmé, že účastník používá neúplné podání k obstrukcím (např. blanketní odvolání), měla by být lhůta co nejkratší.¹³⁵

V usnesení je soud povinen poučit o důsledcích neodstranění vad podání. Ustanovení § 43 odst. 2 zakládá dva možné důsledky s ohledem na druh podání. V případě, kdy nebude vada odstraněna, musí soud nejprve posoudit, zda je možné v řízení přes nedostatky pokračovat či nikoli. Nepodaří-li se soudu odstranit vady na základě výzvy, je možné se o to pokusit v rámci jiného soudního roku nebo přípravného jednání. Zde je možnost, aby soudce, příp. jeho asistent či vyšší soudní úředník podatelům ústně vysvětlili, co je od něj požadováno. V určitých situacích bude tento způsob komunikace efektivnější než komunikace vedená písemnou formou. Osobně si myslím, že to ocení zejména účastníci, kteří nejsou zastoupeni advokátem či jinou způsobilou osobou. Písemný projev bývá často mnohem

---

¹³³ LAVICKÝ, P. a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016

¹³⁴ DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 277

¹³⁵ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 322

strojenější než projev ústní a často se stává, že vlastní smysl slov autora písemného projevu zůstane příjemcem této informace nepochopen.

7.6. Odmítnutí podání

Podání, kterým se řízení zahajuje a které není ve stanovené lhůtě doplněno či opraveno, soud usnesením odmítne. V ostatních případech se k jiným typům podání nepřihlíží. Odmítnutí nevytváří překážku věci pravomocně rozhodnuté. Může nastat tedy situace, že daný účastník může podat podání v téže věci znovu. Odmítnutí však představuje „nejkrajnější“ prostředek, který by se měl týkat jen těch nejzávažnějších vad.

O odmítnutí podání, jak již bylo řečeno, soud rozhoduje usnesením. Lze vymezit tři nezbytné předpoklady zákonnosti tohoto rozhodnutí. Prvním předpokladem je, že účastník byl k odstranění vad podání řádně vyzván, druhým předpokladem je, že i přes výzvu nebyly tyto vady odstraněny (účastník zůstal zcela nečinný nebo vadu neodstranil) a poslední podmínkou je, že v řízení pro tento nedostatek nelze pokračovat. Usnesení o odmítnutí se doručuje zpravidla jen osobě, o jejíž podání v řízení šlo. Jak uvádí Jirsa, usnesení o odmítnutí plní dvojí funkci. První spočívá v tom, že se jím řízení končí a druhá dává podateli najevo, jaké konkrétní důvody vedly soud k ukončení.¹³⁶ V odůvodnění je nezbytné, aby se soud vypořádal s tím, proč je podání neúplné, neurčité nebo nesrozumitelné, dále z jakých důvodů není možné v řízení dále pokračovat, opomenout nesmí ani to, proč nedostatky podání nebyly odstraněny.

Obraným prostředkem podatele, jehož podání bylo usnesením odmítnuto, je odvolání. V případě, kdy návrhovač současně s podáním odvoláním podá i podání, ve kterém byly vady náležitým způsobem odstraněny, lze využít tzv. autoremeduru, tj. že odmítavé rozhodnutí bude změněno přímo soudem prvního stupně.

7.7. Nepřihlédnutí k podání

Soud nepřihlíží k podáním, která návrh na zahájení řízení neobsahují a nebyla ve stanovené lhůtě opravena či doplněna. V tomto případě není povinností soudu vydávat žádné rozhodnutí, resp. usnesení. Jak zdůrazňuje J. Jirsa, je přinejmenším vhodné v rámci procesní korektnosti v odůvodnění konečného

---

¹³⁶ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 324

rozhodnutí vysvětlit účastníkovi proč a z jakých důvodů nebylo k jeho podání přihlédnuto.¹³⁷

7.8. Vady podání ve slovenské právní úpravě (CSP)

Právní konstrukce vad podání a jejich odstraňování ve slovenské úpravě je ve své podstatě shodná s právní úpravou tuzemskou, až na mírné odlišnosti. Vady mohou spočívat rovněž v nesrozumitelnosti, v neúplnosti a v neurčitosti. Totožný je i způsob jejich odstraňování, tedy buď oprava či doplnění. Procesní důsledky v případě neodstranění některé z vad se též shodují s naší právní úpravou, v závislosti, zda jde o podání ve věci samé či nikoliv. Jistá odlišnost je ve stanovení lhůty, ve které podatel může vady podání odstranit. Slovenská právní úprava přistoupila ke stanovení tzv. minimální lhůty, která musí činit nejméně deset dní. Taktéž se jedná o lhůtu soudcovskou, s tím, že uvážení soudce je tímto minimem limitováno. U nás je naopak stanovení délky lhůty plně na uvážení soudu. Lze polemizovat nad tím, která z možností přispívá k větší rychlosti řízení a omezení průtahů v řízení. Já osobně se více přikláním k právní úpravě slovenské, neboť ji vnímám pro účastníka jako předvídatelnější.

Bez povšimnutí také nemůže zůstat institut předvolání k výslechu toho, kdo podání učinil, je-li tím možno dosáhnout odstranění vad podání. Takový institut naše právní úprava v podstatě nezná. Dle mého názoru se jedná o vysoce praktický prostředek, který ve své podstatě může pomoci odstranit vadu podání nejefektivněji. Domnívám se, že je nutné si uvědomit, kdo zpravidla bude činit podání nějakým způsobem vadná. Bude se jednat zejména o účastníka řízení, který nebude zřejmě disponovat dostatečným právním vědomím a následná administrativní zátěž v podobě písemných výzev by nepřinesla kýžený výsledek. Mluvený projev, kdy se lze přizpůsobit stylu a formě komunikace daného účastníka, může v tomto případě daleko lépe splnit základní povinnost soudu, tj. zajistit náležitou péči o podání než projev písemný, který by ze strany účastníka mnohdy zůstal nepochopen a k odstranění vad by bez tak nevedl.

---

¹³⁷ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 325

Závěr

Mnou zvolené téma, tj. „Právní úprava podání v civilním procesu“ je tématem z oblasti civilního práva procesního. Mým cílem bylo tento institut postihnout na základě platné právní úpravy. Ta se však právní regulaci věnuje pouze ve dvou ustanoveních. Zvolit si téma z oblasti civilního práva procesního možná není tak atraktivní, jako jakékoliv jiné téma z oblasti hmotněprávní. Kogentnost právní úpravy totiž umožňuje zpracování daného tématu zejména v rovině deskriptivní. Zároveň je toto téma velice úzké a specifické. V rámci celého textu práce jsem se snažila držet vždy výlučně v rovině obecné, nevěnovat se jednotlivým druhům podání, neboť ty by mohly být tématem pro samostatné zpracování. Osobně se domnívám, že institut podání nestojí v popředí právní vědy, byť se jedná o základní procesní úkon účastníka každého řízení. Pozornost je takřka výlučně věnována již konkrétním druhům a formám, které v sobě základní a obecné prvky podání vždy zahrnují.

Zároveň jako studentka považuji oblast civilního práva procesního za oblast velice složitou. Důvodem je podle mého názoru zastaralá právní úprava, které již prošla nesčítelným počtem novelizací. Stěžejní kodex, tj. OSŘ obsahuje v současné době značné množství vložených paragrafů, jednotlivá ustanovení jsou pak co do počtu vět dlouhá. Pro adresáty těchto právních norem jsou pak těžko srozumitelná. Právě s ohledem na toto, jsem přistoupila ve své práci ke srovnání či porovnání s právní úpravou Slovenské republiky. Slovensko poměrně v nedávné době dokončilo rekodifikaci občanského práva procesního. Oproti České republice zvolilo zcela odlišný postup, tj. upřednostnili rekodifikaci procesního práva před právem hmotným. U nás je situace zcela odlišná. Již více jak tři roky je v účinnosti rekodifikovaný občanský zákoník, ale rekodifikace civilního procesu je prozatím v nedohlednu. Přitom je zcela nepochybné, že hmotné právo je úzce spojeno s právem procesním. Jedno bez druhého pozbývá na významu. Že je nezbytné přistoupit k jeho rekodifikaci, lze zaslechnout z úst většiny předních českých procesualistů. Avšak cesta k novému kodexu procesního práva je zatím v nedohlednu. Přesto však přípravy nového civilního řádu víceméně probíhají. Nedávno proběhla například mezinárodní konference na téma „Český civilní řád

soudní pro třetí milénium“ za účasti předních odborníků z Německa, Rakouska a Švýcarska, kde bylo diskutováno o jeho budoucí podobě.

V souvislosti s tímto však nechci tvrdit, že považuji za nezbytné, aby došlo ke změně právní úpravy podání, resp. že je žádoucí provést změnu tohoto institutu. Jak již bylo několikrát řečeno, institut podání je v rámci procesního práva institutem tradičním, který je pevně zakotven. Právní úprava tohoto institutu je ve své podstatě úpravou stabilní, která pouze reflektuje určitý posun ve společnosti zejména z hlediska technologického vývoje.

Mým záměrem bylo dostat názvu práce samotné, tedy postihnout podání striktně v rovině normativní. Zároveň nepovažuji tuto práci za komplexní a vyčerpávající zpracování dané problematiky, ale spíše za základní popis a výklad, který alespoň v mém případě přispěl k lepšímu pochopení účelu a významu tohoto institutu.

Zároveň doufám, že se mi podařilo dodržet zadání práce a v dostatečné míře se věnovat jednotlivým okruhům. Za jistý hendikep v tomto ohledu považuji právě stručnou, kusou a jednoznačnou právní úpravu, která neposkytuje dostatečný prostor pro širší zaměření a rozsáhlejší zpracování jako by tomu mohlo být u jiných stěžejních institutů procesního práva (například žaloby či odvolání), kde je právní úprava mnohonásobně větší, detailnější a konkrétnější a poskytuje tak lepší východiska pro odborné zpracování.

Jak již bylo zmíněno institut podání v podstatě doposud nebyl monograficky zpracován. V úvodu bylo avizováno, že při vypracování bude použita jednak odborná literatura, která se věnuje obecně civilnímu procesu. Zde jsem však narazila na to, že podání je zde zpracováno ve většině případů zkratkovitě a heslovitě, kdy v podstatě žádným způsobem nerozšiřuje zákonný text. O něco vstřícnější v tomto ohledu byla literatura komentářová, která se naopak věnovala zejména rovině praktické, praktickým problémům, která s podáním souvisejí. Ambicí této práce v žádném případě není tento nedostatek odborných pojednání nahradit. Její přínos spatřuji zejména v tom, že určitým způsobem obohatila mě samotnou. Podání není procesním prostředkem, se kterým by se setkávali pouze odborníci, nýbrž je prostředkem, se kterým disponuje zejména běžná veřejnost. V odborné praxi se pak v podstatě nejde s tímto institutem nasetkat. V tom spatřuji jeho nespornou výhodu, neboť ať se člověk bude věnovat jakékoliv profesi v rámci práva, nepochybně se s podáním setká. Osobně zastávám názor, že z fakulty by si

měl student odnést základní a stěžejní poznatky. Jak správně komunikovat se soudem je nepochybně jedním z nich, neboť v okamžiku, kdy člověk pochopí to základní, má šanci pochopit i to další. A i kdyby se nevěnoval odborné praxi, ulehčí mu to i běžný život, protože v podstatě každý se někdy za celý svůj život ocitne v určité interakci se soudem a správně učiněná podání mu jistě pomohou dosáhnout kýženého výsledku.

Resumé

This diploma thesis deals with the the legal adjustment of the submission in Civil Procedural Law. The submission is a major institute of procedural law. My goal was to capture and describe this institute on the basis of existing legislation.

The submission is in the Czech republic regulated by the Civil Procedure Code. This diploma thesis is divided into several individual chapters. The first chapter describes the civil trial and its individual elements. The following chapters deal with individual requirements of the submission. The third chapter deals with the submission in general. The next chapter describes the different types of the submission. The fifth chapter deals with requirements of the submission. The last chapter describe forms a defects of the submission.

This diploma thesis has specialist character. I used the method of description, method of compilation an method of comparison.

The submission is a significant procedural action. Its importance is that it influences the course of the proceedings from beginning to end. For the participant is very important to know how they can to communicate with the court.

I tried to compare the institute of the submission in the Czech republic with the insitute of the submission in Slovak republic. This two states have much in common, also in a law. The legislation of the submission is similar, but also there are some differences.

This topic I consider, I think that it is very important. The submission is in the interests of justice, lawyers and citizens.

The problem is that there is not enough the professional literature. There is not enough the monographs which deal with the insitute of submission. I used the commentary literature which deals with the institute of submission in a practical level.

I tried to describe this institute on the basis of existing legislation. This legislation is regulated by the Civil Procedure Code. This legislation is a brief, so the diploma thesis has a theoretical character. The main goal is the description of this institute.

My intention was to understand this insitute and i hope that it will be practical and useful for the future.

Odborná literatura:

- DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009
- HORA, V. *Československé civilní právo procesní*. I. Díl. Praha: Wolters Kluwer, 2010
- HROMADA, M. *Poučovací povinnost v civilním procesu*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013
- JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha I. § 1-78g občanského soudního řádu*. 2. vydání, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016
- KINDL, M., ŠÍMA, A., DAVID, O. *Občanské právo procesní*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008
- KNAPP, V. *Teorie práva*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 1995
- LAVICKÝ, P. a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016
- OTT, E. *Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního. Reprint původního vydání*. I. Díl. Praha: Wolters Kluwer, 2012
- ROZEHNAL, A. et al. *Obchodní právo*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014, s. 612
- STAVINOHOVÁ, J., HLAVSA, P. *Civilní proces a organizace soudnictví*. Brno: Masarykova univerzita a Doplněk, 2003
- SVOBODA, K. *Žaloba v civilním řízení*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010
- SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013
- SVOBODA, K., ŠÍNOVÁ, R., HAMULÁKOVÁ, K. a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014
- SVOBODA, K., TLÁŠKOVÁ, Š., VLÁČIL, D., LEVÝ, J., HROMADA, M. a kol.: *Zákon o zvláštních řízeních soudních. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015
- ŠÍN, Z. *Tvorba práva. Pravidla, metodika, technika*. 2. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009

WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A. a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací.* 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015

ZAHRADNÍKOVÁ, R. et al. *Civilní právo procesní.* 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015

Právní předpisy:

zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti

zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení

zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním

zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích

zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících předpisů

zákon č. 160/2015 Z.z., civilný sporový poriadok

vyhláška č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy

Soudní rozhodnutí:

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.5.1998, sp. zn. 26 Cdo 930/98.

Usnesení sp. zn. I. ÚS 315/03 ze dne 8.6.2004

usnesení sp. zn. III. ÚS 909/14 ze dne 27. 3. 2014

usnesení sp. zn. II. ÚS 2310/14 ze dne 12. 8. 2014

Nález sp. zn. I. ÚS 211/99 ze dne 17. 10. 2000

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 997/2005 ze dne 10. května 2005

Nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. IV. ÚS 2446/11 ze dne 14.11.2011

Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 8 Cmo 306/2014 ze dne 29.4.2015

Usnesení Vrchního soud v Praze sp. zn. 7 Cmo 509/2012-106 ze dne 28.3.2014

Nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. II. ÚS 289/15 ze dne 7.3.2016

Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Cdo 2743/2013 ze dne 26. 3. 2014

Rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22 Cdo 3325/2013 ze dne 27. 10. 2015

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3145/2011 ze dne 16.2.2012

Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 5 Cmo 406/2005 ze dne 23.11.2005

Nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. IV. ÚS 2492/08 ze dne 14.7.2011

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2068/98 ze dne 27.1.2000

Usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. 91 Co 308/2015 ze dne 30.11. 2015

Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3106/13 ze dne 23. 10. 2014

Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1024/15 ze dne 1.8.2016

Internetové zdroje:

Soudy zaplavují záměrné obstrukce advokátů, právo často odnese čas | Česká advokátní komora. Úvodní stránka | Česká advokátní komora [online]. Dostupné z: <http://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=15104>

Zamyšlení nad zákonnou koncentrací – aneb, není-li koncentrace v mysli, je v zákonu k ničemu | Právní prostor. Právní prostor [online]. Dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/zamysleni-nad-zakonnou-koncentraci-aneb-neni-li-koncentrace-v-mysli-je-v-zakonu-k-nicemu>

Nepovinné podání z datové schránky oprávněné osoby | Právní prostor. Právní prostor [online]. Dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/judikatura/procesni-pravo/nepovinne-podani-z-datove-schranky-opravnene-osoby>

